

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Кандидатуру Огризка не підтримали. Зате впорядкували пільги

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 20 березня

Вдруге не підтримали подання Президента України про призначення міністром закордонних справ Володимира Огризка. За нього пролосувало лише 195 парламентаріїв.

У своєму виступі з парламентської трибуни претендент на крісло міністра закордонних справ зауважив, що він уже 28 років працює в системі МЗС. Він наголосив, що має власні політичні переконання і від них не відмовиться, а працюватиме лише в рамках закону. Відчуваючи настрій сесійної зали, В. Огризко наголосив, що йдеться не лише про зат-

вердження чи ні його кандидатури, а загалом про імідж України у світі. Після безрезультатного голосування представники опозиції — депутати із фракцій «Наша Україна» та БЮТ — на знак протесту знову покинули сесійну залу, а коаліційнти продовжили працювати згідно з порядком денним, до речі, досить результативно.

(Закінчення на 2-й стор.).

На знімку: Олександр Скибінецький, Олександр Рябека, Юрій Зубко і Михайло Чечетов

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ НОВИНИ

Донецькі «чорнобильці» оголосили голодовку

У вівторок 12 донецьких «чорнобильців», із них одна жінка, оголосили голодовку і розташували пікет перед обласним управлінням Пенсійного фонду. Учасники акції вимагають, щоб фонд виплачував пенсії згідно з «чорнобильським» законом: інвалідам першої групи — в розмірі 10 мінімальних пенсій за віком, другої — 8 мінімальних пенсій, третьої — шести. Сьогодні ж чорнобильські пенсії становлять 650—700 гривень.

(Закінчення на 8-й стор.).

Спалах дифтерії у Київській області

Протягом місяця від цієї небезпечної хвороби в Рокитнянському районі Київщини померло двоє дітей, ще вісім госпіталізовано. Перша хвиля дифтерії прокотилася тут місяць тому — тоді померла восьмирічна дівчинка, затим 4-річний хлопчик. Тож лікарі б'ють на сполох. Адже дифтерія передається навіть при звичайній розмові та викликає

серйозні ускладнення. У санепідемстанції причиною епідемії називають передусім низький імунітет дітей. Кажуть, щоб запобігти дифтерії, малечі треба вчасно робити щеплення. Дифтерія — хвороба небезпечна, але в наш час не смертельна — стверджують лікарі. Тож смерть дітей на Київщині — ситуація надзвичайна, **передає «5 канал».**

Інвалідам праці вручили «Славути»

Одинадцять автомобілів «Славути» вперше одержали луганці, які втратили здоров'я на виробництві. Раніше спеціально обладнані авто діставалися тільки інвалідам війни. У регіоні живе більш як 60 тисяч чоловік, що мають статус інваліда праці, з них понад 500 стоять у черзі на одержання машини. За словами глави Луганської облдержадміністрації Олександра Антипова, сьогодні з'явилася можливість забезпечити їх транспортом. Це планують зробити протягом трьох років, **передає наш власкор Алла АНТИПОВА.**

■ ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

Як захистити інтелектуальну власність від грабіжників

Сьогодні народні обранці обговорюватимуть «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування».

До парламентських слухань Комітет Верховної Ради з питань науки і освіти готувався не один місяць. Співорганізаторами численних «круглих столів», нарад, ділових зустрічей були, зокрема, Департамент інтелектуальної власності Міносвіти, Мін'юст, Український нацкомітет Міжнародної торгової палати та інші зацікавлені відомства, організації, вчені. Вони ділилися думками, висловлювали пропозиції з багатьох питань, що стосуються функціонування органів влади у сфері захисту прав інтелектуальної власності; концепції її діяльності, механізмів реалізації чинного законодавства, його вдосконалення тощо.

(Закінчення на 3-й стор.).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Польський досвід реформи самоврядування стане в пригоді на шляху до Європи

Проблеми транскордонної співпраці, взаємодії на шляху інтеграції України до європейських і євроатлантичних структур, а також досвід Польщі на шляху реформування органів місцевого самоврядування обговорили учасники третьої сесії Міжпарламентської асамблеї України та Республіки Польща, яка відбулася у Верховній Раді.

Звертаючись до українських та польських парламентаріїв із вітальним словом, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз відзначив: характерним є те, що саме з польським парламентом досягнуто створення Міжпарламентської асамблеї, адже це набагато конкретніша форма співпраці. Глава українського парламенту висловив сподівання, що пропозиції і досвід Польщі щодо європейської інтеграції будуть корисними і для нашої держави в її євроінтеграційних прагненнях. Цьому, на його думку, також сприятиме нещодавне створення у Сеймі Польщі спеціальної комісії з проблем євроінтеграції.

(Продовження на 2-й стор.).

В Азербайджані буде пам'ятник Тарасові Шевченку

Харківська обласна організація Конгресу азербайджанців України ініціювала встановлення пам'ятника видатному українцю Тарасові Шевченку в місті Закаталі Закаталінського району Азербайджанської Республіки. Як повідомляє прес-служба Харківської обласної державної адміністрації, урочисте відкриття пам'ятника відбудеться в рамках відзначення Дня Азербайджанської Республіки. Свято припадає на 28 травня, **пише «Утро».**

■ ВРОЖАЙ—2007

На Луганщині розпочали весняно-польові роботи

Ранніми зерновими культурами в регіоні засіяли перші сотні гектарів землі. З настанням сприятливих погодних умов усі господарства області включились у весняно-польові роботи. Піджили посіви озимих культур на площі майже 40 тисяч гектарів, що становить 20% від запланованого обсягу. Найактивніше роботу ведуть у господарствах Кременського, Станично-Луганського та Старобільського районів. Для цього навіть залучили авіацію, **інформує наш власкор у регіоні Алла АНТИПОВА.**

На знімку: весняну посівну розпочали і трудівники одного з найкращих сільгосппідприємств Волині — ТОВ «Городище» Луцького району.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Народний депутат Тарас ЧОРНОВІЛ (Партія регіонів): «Вся ультимативна тріскотня — це не що інше, як небажання продуктивно працювати й відповідати за свої, часто сумнівні, досягнення» (прес-служба Партії регіонів)

Польський досвід реформи самоврядування стане в пригоді на шляху до Європи

(Початок на 1-й стор.).

О. Мороз наголосив на потребі ширшого розвитку транскордонного співробітництва та облаштування україно-польських пунктів перетину кордону відповідно до європейських взірців. За його словами, про успіхи на цьому терені можна буде говорити тоді, коли і порядок на україно-польському кордоні, і кількість пунктів перетину кордону та їх функціонування буде на зразок польсько-німецького кордону. Адже те, що маємо нині, зауважив О. Мороз, не відповідає вимогам сьогодення і потребує вдосконалення.

Особливо важливим для України є, на думку глави українського парламенту, досвід Польщі у реформі місцевого самоврядування.

Корисним для нашої держави, вважає Голова Верховної Ради, також може стати польський досвід запровадження ефективної виборчої системи — коли вдалося поєднати інтереси регіонів і партій.

У свою чергу, глава Української частини МПА України та Республіки Польща, заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко відзначив, що український та польський парламенти наближаються до «зразкової МПА», бо інтенсивність та ефективність співпраці в рамках цієї МПА є одними з найкращих. Про це свідчить і велика кількість двосторонніх зустрічей та обмінів візитами.

До того ж спостерігаються добрі тенденції у торговельно-економічній співпраці — Україна посідає п'яте місце за обсягами імпорту і четверте за обсягами експорту у Центральній і Східній Європі, є другою державою за обсягом ринку збуту польських товарів серед країн Східної і Центральної Європи. «Ми маємо спеціальну місію, і Україна, і Польща, місію об'єднавчу між Сходом і Заходом, і цю місію мусимо гідно нести разом», — наголосив М. Томенко.

А голова Польської частини МПА, Віце-маршалок Сейму Броніслав Коморовський заявив, що Польща життєво зацікавлена поглибленням співпраці у рамках двох міжпарламентських асамблеї: україно-польської та україно-польсько-литовської. Б. Коморовський відзначив чималий доробок напрацювань україно-польської МПА за останні роки. Зокрема, МПА висловлювала своє позитивне ставлення до будівництва трубопроводу Оdesa—Броди—Плоцьк та диверсифікації поставок природного газу. Віце-маршалок Сейму запевнив, що Польща й надалі підтримуватиме українських партнерів у реформаторських зусиллях та збереженні проєвропейського та проатлантичного напрямку в міжнародній політиці України, якщо така буде воля громадян України та її влади. За його словами, Польща підтримує укладання нової посиленої угоди між Україною та ЄС і заохочує Україну до реформаторських зусиль та використання плану дій «Україна—ЄС», який має на меті наблизити нашу державу до стандартів ЄС.

«Водночас перекоонуємо партнерів з ЄС почати серйозну політичну розмову на тему майбутніх взаємин з Україною та встановлення довгострокової європейської перспективи для України», — сказав Б. Коморовський.

За підсумками роботи третьої сесії україно-польської МПА прийнято три спільні документи — заяви про співробітництво у галузі реформування органів місцевого самоврядування, щодо європейських прагнень України, а також подальшої співпраці та розвитку транскордонного співробітництва.

Юліана ШЕВЧУК.

Співчуття у зв'язку з трагедіями

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз направив телеграми співчуття Голові Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Сергію Миронову та Голові Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Борису Гризлову у зв'язку з трагедіями, що сталися на шахті «Ульяновська» в місті Новокузнецьку Кемеровської області та в будинку для людей похилого віку у станиці Камішеватська Краснодарського краю.

«Сумуємо разом з вами у зв'язку з трагедією на шахті «Ульяновська» в місті Новокузнецьку Кемеровської області».

Висловлюю щирі співчуття від імені Верховної Ради України і від себе особисто рідним та близьким трагічно загиблих, усім постраждалим», — ідеться в телеграмі.

«Прийміть щирі співчуття у зв'язку з трагедією, що спричинила людські жертви внаслідок пожежі в будинку престарілих у станиці Камішеватська Краснодарського краю».

Українські парламентарії глибоко сумують і розділяють горе рідних і близьких загиблих», — сказано в телеграмі.

УСПП має бути альтернативою уряду

Таку думку висловив учора Голова Верховної Ради Олександр Мороз на урочистих зборах, присвячених 15-й річниці Українського союзу промисловців і підприємців. Глава парламенту наголосив, що це стосується передусім розробки стратегії розвитку економіки і виробництва.

Олександр Мороз вручив відзнаки Верховної Ради великій групі промисловців і підприємців.

У свою чергу, Прем'єр-міністр Віктор Янукович у своєму виступі повідомив про результати роботи народногосподарського комплексу України. Він також повідомив про те, що вчора Кабінет Міністрів і УСПП підписали договір про взаємодію.

Президент Українського союзу промисловців і підприємців, народний депутат Анатолій Кінах подякував керівникам держави за увагу до діяльності УСПП і запевнив, що союз конструктивно співпрацюватиме із законодавчою і виконавчою гілками влади.

Володимир КОРОЛЮК.

Висловлюємо глибоке співчуття народному депутату України, голові Аграрної партії України Зубцю М. В. з приводу тяжкої втрати — передчасної кончини рідної сестри

Зубець Галини Василівни.

Безуглий М. Д., Борзих О. І., Вербицький П. І., Гладій М. В., Литвак О. М., Марисенко В. М., Снітинський В. В., Супіханов Б. К.

Міжпарламентська складова як зразок співпраці

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв делегацію польської частини Міжпарламентської асамблеї України та Республіки Польща на чолі з віце-маршалком Сейму Республіки Польща, головою польської частини Міжпарламентської асамблеї України та Республіки Польща Броніславом Коморовським.

Олександр Мороз назвав міжпарламентську складову україно-польських відносин «зразком співпраці між парламентами» для вирішення важливих для обох країн питань. Він висловив переконання, що робота сесії МПА буде продуктивною і продемонструє суспільству налаштованість на конкретні справи. Крім того, Голова Верховної Ради наголосив на важливості обговорення проблем розвитку місцевого самоврядування, підкресливши необхідність завершення в Україні другого етапу конституційної реформи. У цьому контексті О. Мороз висловився за доцільність вивчення моделі місцевого самоврядування європейських країн, зокрема, Польщі.

В свою чергу, Броніслав Коморовський наголосив на інтенсифікації міжпарламентських відносин двох країн, зазначивши, що нового імпульсу парламентській співпраці надав офіційний візит Голови Верховної Ради Ук-

Фото Анастасії Сироткінної.

Віце-маршалок Сейму Республіки Польща Броніслав Коморовський, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко.

раїни до Республіки Польща. «Ми оптимісти щодо будь-яких форм міжпарламентської українсько-польської співпраці», — зазначив Б. Коморовський і висловив готовність польської сторони прийняти українських депутатів для обміну досвідом у цій сфері.

З віце-маршалком сейму Республіки Польща Броніславом Коморовським зустрівся і заступник Голови Верховної Ради України Ми-

кола Томенко. Підкреслюючи спадковість співпраці українського та польського парламентів, Микола Томенко наголосив на готовності до продуктивної роботи асамблеї, особливо у частині, яка стосується обміну досвідом у реформуваних системах місцевого самоврядування.

Найближчим часом, повідомив заступник глави парламенту, буде укладено угоду між українськими

інституціями влади. Микола Томенко висловився за проведення «революції кольорів», за заборону помаранчевих та біло-блакитних кольорів як символів протистояння політичних сил та за підтримку тільки жовто-блакитного кольору як символу України. На його думку, «щоб в Україні зробити щось добре, необхідно не згадувати про минуле, а лише думати про майбутнє».

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 20 березня (Початок на 1-й стор.).

У цілому схвалено проект закону про земельний кадастр. У першому читанні — зміни до кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності у сфері карантину рослин, зміни до деяких законодавчих актів з питань оподаткування товарів, що тимчасово ввозяться на митну територію України, зміни до закону «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорожніх металів і дорожніх каміння та контроль за операціями з ними».

Схвалено також проект закону про продовження до 1 січня 2009 року процедури ліквідації акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна». За основу прийняли урядовий проект закону про упорядкування надання пільг на оплату послуг з утримання будинків, споруд, прибудинко-

вих територій, комунальних послуг та придбання твердого побутового палива. Як зауважив доповідач від комітету з питань державного будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Василь Демчишен, в Україні діють 25 законодавчих актів, які надають пільги окремим категоріям громадян з оплати житлово-комунальних послуг, тож назріла потреба схвалити єдиний законодавчий акт, який уніфікував би надання пільг.

На початку засідання склала присягу народного депутата Наталія Горбенко, обрана за списком Партії регіонів. Новообраний депутат одразу написала заяву про входження до антикризової коаліції. Парламентарії привітали з днем народження Олександра Третьякова.

Під час оголошення заяв народні депутати від «Нашої України» обурювалися обшуком квартири екс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка. Лідер «нашоукраїнців» Вячеслав Кири-

ленко заявив, що вбачає в цьому інциденті «ознаки повного реваншу антидемократичних сил».

Натомість представник фракції Партії регіонів Василь Хара у своєму виступі назвав це «штучним нагнітанням істерії», заявивши, що в Україні наразі немає жодної політичної кризи — ані парламентської, ані урядової, ані конституційної. За його словами, є лише «криза опозиції». Парламентарій закликав опозиціонерів не йти на конфронтаційні дії, запевнивши, що антикризова коаліція надалі ще наполегливіше реалізовуватиме свої передвиборчі обіцянки. Таку позицію підтримали у своїх виступах й інші представники антикризової коаліції — комуніст Валентин Матвеев та соціаліст Іван Бокій.

Оскільки депутати до обіду вчерпали весь порядок денний, вечірнього засідання вирішили не проводити, натомість попрацювати у комітетах.

Юліана ШЕВЧУК.

Законів достатньо, але кількість має перерости в якість

Фото Анастасії Сироткінної.

У кулуарах Верховної Ради відкрито фотовиставку «Малий та середній бізнес в об'єктиві», організовану інформаційним управлінням Верховної Ради за підтримки Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва, а також проекту ІFC «Розвиток підприємництва в Україні». На виставці, зокрема, представлено роботи фотокореспондентів «Голосу України» — Анастасії Сироткінної, Олександра Клименка, Сергія Ковальчука, Андрія Нестеренка.

Відкриваючи виставку, Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк зауважив, що виставлені на ній фотороботи свідчать, який крок уперед ми зробили. Адже, скажімо, ще кілька років тому навряд чи можна було побачити таку картину — стадо корів і поряд людина з мобільним телефоном. А. Мартинюк зазначив, що не може погодитися зі звинуваченнями на адресу парламенту, мовляв, недостатньо ухвалено законів. Україна за кількістю законів — попереду в усій Європі, наголосив Перший заступник Голови Верховної Ради. Нині їх діє понад три тисячі. Але кількість має перерости в якість, підкреслив він, зокрема у сфері малого й середнього бізнесу.

Коментуючи в інтерв'ю журналістам голосування у Верховній Раді за кандидатуру В. Огризка на посаду міністра закордонних справ,

А. Мартинюк заявив: було б наймудріше, якби кандидат на посаду міністра, знаючи розклад голосів, «зробив мужній крок» — звернувся б до Президента з проханням не розглядати його кандидатуру, бо вона непрохідна. І це дало б можливість главі держави внести кандидатуру, яку підтримав би парламент. А. Мартинюк зауважив, що важко спрогнозувати подальший розвиток подій із призначенням міністра закордонних справ, адже Конституція не обмежує, скільки разів можна вносити одну й ту само кандидатуру. Проте одна особа, зазначив А. Мартинюк, не може виконувати обов'язки міністра більш як два місяці. А у відповідь на заяву представника Президента в парламенті Романа Зварича про те, що непризначення міністра протягом 60 днів може призвести до розпуску Верховної Ради, Перший заступник глави парламенту наголосив: у законі про Кабінет Міністрів є стаття, за якою уряд вважається сформованим, коли призначено дві третини складу Кабміну, і немає жодної норми Конституції, де йшлося б, що Кабмін є сформованим лише тоді, коли призначено всіх міністрів.

Олександра КУЧЕРЯВА.

На знімку: Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк взяв участь у відкритті фотовиставки «Малий та середній бізнес України в об'єктиві».

Валерій КАЛЬЧЕНКО: «У нашому комітеті є яскраві, досвідчені фахівці, які здатні розв’язувати нелегкі профільні проблеми...»

■ ХТО Є ХТО

— Валерію Михайловичу, що ви скажете про нинішній склад комітету? Чи є в ньому фахівці із складних і життєво важливих екологічних, чорнобильських питань?

— Після внесення змін до Конституції на комітет покладено відповідальність за діяльність профільних міністерств. А це — МНС зі своєю розгалуженою і багатогранною мережею, переданою у його видання ЧАЕС з її численними проблемами, завданням ліквідації військових боеприпасів, підпорядкованою йому Гідрометслужбою. Мінохорони природи, до складу якого нині входять Держкомводгосп, Держкомлісгосп, Державна служба геодезії, картографії та кадастру.

У нинішньому складі нашого комітету досвідчений господарник і науковець Михайло Поживанов, заступник голови Юрій Артеменко, який працював головою Запорізької облдержадміністрації і набув досвіду в питаннях техногенної безпеки під час ліквідації аварії у Новобогданівці. Ще один заступник — Олександр Ковтуненко уже вніс чотири законопроекти з проблем екології, природокористування. Декілька законопроектів з чорно-

Із досьє «Голосу України»

КАЛЬЧЕНКО Валерій Михайлович народився 1947 року в Кіровограді. За фахом інженер-будівельник. Закінчив Кіровоградський будівельний технікум і Одеський інженерно-будівельний інститут. Працював на різних посадах у будівельних організаціях, головним інженером і начальником великих будуправлінь, заступником голови виконкомобласної Ради народних депутатів, першим заступником і головою Кіровоградської облдержадміністрації, заступником міністра і міністром з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

бильських проблем і ядерної безпеки вніс член комітету Микола Данілін. Добре обізнані з чорнобильськими питаннями і техногенною безпекою Микола Присяжнюк, який працював першим заступником голови Житомирської облдержадміністрації, і Олександр Кравцов, колишній заступник міністра промислової політики України. А член комітету Ігор Лисов очолював оргкомітет Київської міськдержадміністрації у 20-ту річницю аварії на ЧАЕС.

Отже, в нашому комітеті є яскраві, досвідчені фахівці, які

здатні розв’язувати нелегкі профільні проблеми і приймати продумані рішення, ухвалювати кваліфіковані рекомендації.

— Це добре. А які ви і члени вашого комітету вбачаєте головні напрями своєї роботи? На чому вже почали найбільше зосереджувати свої зусилля?

— Головні напрями роботи комітету — це охорона, збереження, використання та відновлення (відтворення) природних ресурсів, ландшафтів, екологічна безпека, попередження та ліквідація наслідків природних лих, охорона дов-

кілля, радіаційна та пожежна безпека, цивільний захист населення тощо.

Ми зосереджуємо увагу комітету передусім на проблемах екологічного законодавства. На жаль, сьогодні є чинні неузгоджені законодавчі акти, приміром, Водний і Земельний кодекси.

— А в чому конкретно полягає неузгодженість між ними?

— У тому, що Водний кодекс обмежує використання водних об’єктів в інтересах народу та довкілля. Земельний — навпаки дозволяє надавати в оренду мало не весь каскад дніпровських водосховищ, практично всі водні ресурси та землі водного фонду. Тому, вважаємо, варто переглянути ці кодекси, а всі нові проекти законів відправляти на екологічну експертизу, щоб не послаблялося у цілому наше порівняно розвинене й системне природоохоронне законодавство. Слабкими є нині механізми його впровадження. Воно спотворюється і втрачає свою сутність також через недолугі підзаконні акти або через їх відсутність.

Тож комітет вважає за необхідне провести інвентаризацію всіх природоохоронних законів, а якщо треба — внести зміни і розробити ефек-

тивні механізми їх реалізації.

У подальшому свої зусилля спрямовуватимемо на підготовку й прийняття законів прямої дії, які не потребуватимуть додаткових нормативних документів для їх реалізації. На удосконалення законодавства про цивільний захист населення, про поводження з відходами, посилення відповідальності за порушення природоохоронного законодавства тощо. Загалом — на приведення екологічного законодавства України у відповідність до європейського.

— Серед журналістів, які займаються питаннями цивільного захисту населення і чорнобильською тематикою, побутує думка, що найнадзвичайнішою подією минулого року було призначення міністром з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Нестора Шуфрича... Яка ваша думка щодо цього?

— Важливою функцією нашого, як і всіх комітетів Верховної Ради, є контрольна. Нестор Іванович — людина емоційна, енергійна. Він досвідчений політик. Тож поживемо — побачимо. А за потреби комітет скаже своє слово...
Інтерв'ю взяв Яків ГАЛІЧЕНКО.

ЗАЯВА ФРАКЦІЇ «НАША УКРАЇНА» ЩОДО СИТУАЦІЇ З ВИПЛАТАМИ ДОПОМОГИ ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ ТА ПО ДОГЛЯДУ ЗА ДИТИНОЮ ДО ТРЬОХ РОКІВ

Унаслідок антисоціальної політики уряду Януковича у місцевих управліннях праці та соціального захисту виникли небачені черги. Україна упродовж багатьох років не бачила такого знущання над людьми. Молоді мами — хто з дітками на руках, хто — залишивши дитину вдома, з ранку до ночі товпляться в тісних коридорах, щоб оформити допомогу при народженні дитини чи допомогу по догляду за дитиною до трьох років.

Досі застраховані особи, тобто мами, що працювали чи перебували у відпустці по догляду за дитиною, отримували ці виплати за місцем роботи. Такий простий і зручний порядок зберігся і після збільшення в 2005 році з ініціативи Президента Ющенка допомоги при народженні дитини в 11 разів — до 8.500 гривень. Саме цілеспрямована політика підтримки материнства спричинила зростання в 2006 році народжуваності на 8 відсотків — найвищий показник за кілька останніх десятиліть.

Проте уряд Януковича створив нестерпні умови оформлення й отримання дитячих виплат. Перша спроба урядовців восени минулого року позбавити частину мам допомоги при народженні дитини зазнала невдачі через суспільне обурення і тверду позицію Президента та парламентської опозиції. Але вже в січні цього року Кабінет Міністрів прийняв постанову, яка змусила близько мільйона мам отримувати допомогу на дітей в органах праці та соціального захисту за місцем проживання. Зрозуміло, що ні жінки з маленькими дітьми, ні працівники органів соцзахисту не були готові до цього безглузлого рішення. Крім усього іншого, жінки змушені приносити в управління соцзахисту додаткові довідки з місця роботи, що забирає час і часто змушує людей стояти в чергах по кілька днів. При цьому не варто забувати, що для багатьох родин з дітьми ці виплати є чи не єдиним джерелом існування.

Ще під час розгляду проекту бюджету на 2007 рік ми не раз попереджали, якими негативними будуть наслідки переведення дитячих виплат з місця роботи людей до органів соціального захисту і якими нестерпними стануть умови отримання цих допомог. Проте ні прем'єр Янукович, ні його більшість у Верховній Раді не дослухалися до здорового глузду.

Фракція «Наша Україна» вимагає від Кабінету Міністрів негайно повернути зручний для людей порядок отримання допомоги при народженні дитини та допомоги по догляду за дитиною до трьох років. Ці гроші мами мають отримувати за місцем роботи, як це було під час роботи обох урядів, сформованих Президентом Ющенком. А уряд, який створив нестерпні умови отримання допомоги сотням тисяч мам, має бути відправлений у відставку за принесенням публічних вибачень усім, хто постраждав від його недолугої політики.

В'ячеслав КИРИЛЕНКО, голова фракції.

Як захистити інтелектуальну власність від грабіжників

■ ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

(Початок на 1-й стор.).

Як зазначив на одному з обговорень Володимир Полохало, член галузевого Комітету Верховної Ради, досі у суспільства пригнічений інтерес до зазначеної проблеми. Три роки тому прийняли концепцію, але мало хто ознайомлений з нею.

Парадокс, але в державі формується позитивне ставлення до, скажімо, піратської продукції, за виготовлення якої за кордоном притягають до кримінальної відповідальності.

— Захист прав інтелектуальної власності, на мою думку, важливіший за проблему створення ринку землі, — каже Володимир Полохало. — Ми плетемося в хвості, реалізуючи чинні законодавчі акти.

На це по-діловому відреагував Володимир Жаров, перший заступник голови Департаменту інтелектуальної власності, закличавши не драматизувати ситуацію. «Щоб законодавство ефективно діяло, слід мати структуру, яка втілювала б у життя ідеї».

Інші учасники обговорення стурбовано говорили про відсутність національних стандартів інтелектуальної власності; правовий нігілізм («більшість парламентаріїв навіть правильно вимовити не можуть це словосполучення»); про 98 законодавчих актів, що регулюють відносини в сфері (згадують зазвичай лише десяток).

Серйозна розмова напередодні парламентських слухань відбулася і за участі держпідприємства «Український інститут промислової власності» та Асоціації власників товарних знаків. Йшлося, зокрема, про охорону торговельних марок, фірмових найменувань та географічних зазначень.

На всіх зустрічах увага народних депутатів, учених, представників міністерств, судової влади і громадськості зосереджувалася на розробці пропозицій. Багато з них розглянуть сьогодні в сесійній залі парламенту. Певне, народні обранці прислухаються до думки президента Українського національного комітету Міжнародної торгової палати Володимира Щелкунова, який вважає, що багато законодавчих актів у сфері інтелектуального надбання прийнято поспіхом.

— Скільки юристів, стільки трактувань законів, — слушно зауважує професор. — І це наслідок їх оперативного прийняття.

Його колега Петро Крайнев, директор науково-дослідного центру судекспертизи з питань інтелектуальної власності, на окремих прикладах довів невисокий рівень підготовки законодавчих актів. Йшлося, приміром, про законопроекти про охорону прав на промислові зразки; про охорону прав на торговельні марки, географічні зазначення та комерційні

найменування; про охорону прав на винаходи і корисні моделі.

— Пояснення цьому одне — ігнорування провідних академій, судових експертів, представників громадських кіл, — вважає доктор наук.

Отже, народні депутати мають обговорити серед інших проблеми створення концепції розвитку на загальнонаціональному рівні системи захисту прав інтелектуальної власності, до якої увійдуть державні установи, науковці та громадські організації.

Обговорюватимуть також питання управління такою системою. Гадаю, чимало списів буде поламано під час полеміки про передачу, наприклад, НДІ інтелектуальної власності Академії правових наук Міносвіти. Це, до речі, пропонує зробити Володимир Щелкунов.

Завершу нотатки з приводу думкою Петра Крайнева, яку, впевнений, поділяють співгромадяни, яким не байдужа проблема охорони захисту прав інтелектуальної власності.

«Чиніно... грабується держава: бюджет обминають мільйони гривень податків, — зазначає професор. — Нехтуються норми закону, зухвало зневажаються інтереси культури ділками тіншової індустрії — власниками казино, нічних клубів, студій звукофіксаци...»

Давно настав час покласти край порушенням прав інтелектуальної власності, скажемо підсумовуючи...

Іван ІЛІЯШ.

Генпрокуратура обшукала квартиру Юрія Луценка

Учора о 6.20 ранку представники Генеральної прокуратури України розпочали обшук на квартирі лідера громадського руху «Народна самооборона» Юрія Луценка. Про це повідомила прес-секретар Юрія Луценка Інна Кисіль. Дії оперативної групи, яка приїхала зі своїми понятими, відбувалися на підставі судового рішення. З приводу обґрунтованості обшуку у квартирі колишнього міністра внутрішніх справ Голова Верховної Ради України Олександр Мороз доручив підготувати звернення до головного наглядового органу країни.

Лідер «Народної самооборони» в інтерв'ю журналістам заявив, що вважає «операцію» спробою перешкодити його пересуванню територією України. Слідчі, за його словами, шукають у нього якісь меблі та системні блоки комп'ютерів, які начебто він отримав за видачу зброї громадянину Ковальову.

Згодом на місце події приїхали і народні обранці із

«Нашої України». Народний депутат Микола Мартиненко розповів, що під час обшуку було вилучено закордонний паспорт та посвідчення міністра внутрішніх справ.

«Нашоукраїнці» переконали, що саме принципова позиція Юрія Луценка під час його перебування на посаді міністра внутрішніх справ і як лідера «Народної самооборони» викликає такий «нездоровий» інтерес у правля-

чої більшості та уряду до його особи. «Справа Луценка», вважають «нашоукраїнці», має суто політичний замовний характер і свідчить про повернення старої практики переслідування опозиції. «Це означає, що Генеральна прокуратура і силові структури знову стали на шлях боротьби із злочинністю, а на шлях політичної розправи», — сказав лідер «Нашої України» В'ячеслав Кириленко. Прокоментували цю подію і на Банковій. Глава секретаріату Президента Віктор Балаго заявив, що порушена кримінальна справа та обшук у помешканні лідера громадянського руху «Народна самооборона» свідчать: «на Луценкові Генеральна прокуратура випробує нові методи залякування суспільства».

Один із слідчих, які проводили обшук у квартирі, вручив Луценку повістку на допит до Генеральної прокуратури на 15.00 вчорашнього дня.

Водночас прес-служба ГП відмовилася коментувати «Голосу України» цю подію, посилаючись на норми Кримінально-процесуального і Цивільного кодексів України.

Тим часом газета «Сегодня» повідомила про те, що в офісі «Народної самооборони», в будинку на бульварі Дружби народів, позавчора було знайдено арсенал зброї. Втім, прес-секретар лідера «НС» спростувала цю інформацію і уточнила, що офіс громадянського руху розміщується на вулиці Боженка.

Спочатку він намалював на землі коло. Щоправда, коло вийшло не дуже рівним, але Додо промовив: правильність форми несутня. Льюїс Керролл. «Пригоди Аліси в країні чудес».

Рівень довіри до політичних партій, з огляду на суху статистику, впав до межі самої статистичної похибки — 1,2% (за останніми дослідженнями ЄС, політичним партіям вірять 20 відсотків європейців). Зрозуміло також, що йдеться не про всі сто тридцять вісім політичних об'єднань українців, що зареєстровані в Мін'юсті, а про партії реальної політичної влади — парламентські. Це надто мало, аби чесно представляти інтереси своїх виборців і забезпечувати належний рівень прав і свобод людини та гідних умов її життя. Причому у владі тепер не тільки законодавчій, а й виконавчій. Це надто ризиковано і навіть небезпечно для процесу формування реальної демократії в Україні. Не лише на міфах і одвічних наших хитрських хитрощах, а на справжніх європейських, вже перевірених історією, традиціях і цінностях. Навіть розколотий українській церкві довіряє 23% українців! Чи значить це, що розкол партійно-політичний не тільки набагато глибший, а й чутливо болючий для нас з вами? Чи означає це, що політичні партії сьогодні не пропонують перш за все моральні орієнтири, які б об'єднували українців? Бо саме в цьому суспільно-етичному пласті зосереджений найбільший актив національних очікувань, відповідей на виклики. А головне — пошуки нових авторитетних незаплямованих постатей, відповідальних поводирів. Коли ми не можемо в своїх дискусіях про Україну спиратись на визнаних моральних лідерів. Коли політичні лідери змушені частіше орієнтуватись на підтримку тільки свого електорату, а не консолідовані інтереси суспільства. Коли дискусії про сильну державу, згуртовану національною ідеєю націю, спільні національні цінності замінюються планами міхіосібної війни, ослаблення спільної позиції з розбудови України як одного із активних гравців глобального світу.

Критично низький політичний потенціал довіри до політичних партій резонує на фоні практично глибокої депресії, яку переживають професійні спілки і неурядові громадські організації третього сектору.

Я бачу далеко не всі відповіді на ці запитання. І це природно. Тому, що реальна дискусія в суспільстві давно вже замінена грубим лобізмом, агресивним протистоянням і егоїстичним накопиченням приватного сіро-чорного капіталу. Преса демократична тому, що вона про це пише. Звичайно, виходячи з того, з ким вона.

Політологи, соціологи і всі ті, хто називає себе експертами, рухаються нервовими гаслами від переможців до переможених і зворотню. Феномен України полягає в тому, що їм часто пропонують розробити тактично-стратегічні сценарії для влади. Відірвавшись від Інтернету, вони роблять це із заздрісним завзяттям.

Чи зможуть сучасні політичні партії в Україні взяти на себе реальну політичну відповідальність за розвиток держави, пропонуючи новітні програми виборцям і отримуючи від них довіру?

Знову ж таки, а й впевнена, що маю, навіть для себе, чітку відповідь.

За переконливістю риторики політичних лідерів, амбіціями політичних еліт, за активністю виборчих процесів і електоральної структуризації ми нічим не відрізняємося від кліпів з традиційних демократій. Навпаки, з активної позиції українського виборця можна зробити навіть висновок, що його цікавість до партійності української влади є унікальною.

З іншого боку, чи репрезентують в українських законодавчих зборах політичні партії виборця? Відповідь, скоріш за все, є зрозумілою. Тільки в тій частині, що дозволяє їм діяти в своїх інтересах з опорою на позицію суспільства або використовувати думку виборців для реалізації певних власних планів. Чи виконують політичні партії свої виборчі програми? В цьому плані ми спостерігаємо досить характерну для України загальну дифузію програмних зобов'язань перед виборцями — програми політичних партій нес-

табільні, найчастіше реальні політичні дії парламентської партії мало відповідають її виборчій програмі. Іноді можуть їй навіть суперечити. Але саме цим, які іншими партійно-політичними проблемами, виборець мало цікавиться.

Можливо, тому, що основою вже і нової політичної системи є не ідеологія, не програми політичних партій. Так би мовити, партійний традиціоналізм. А знову ж такі два українських феномена: політичні міфи і політичні лідери. Неможливо собі уявити переконливість бренду «Нашої України» без В. Ющенка, БЮТ — без Ю. Тимошенко, Регіонів України — без В. Януковича. Політтехнологи-інтернаціоналісти мені справедливо дорікнути, що будь-яка партія тільки тоді приречена на перемогу, коли змогла створити у масовій свідомості переконливі міфи і володіє адекватним цьому лідером, якого найкраще також й міфологізувати. Я погоджуюсь. З одним зауваженням. Це не повинно шкодити національній політиці, конкурентоспроможності держави і виглядати професійним шулерством.

Міфи, харизматичність (навіть міфологізована) мають не заважати, а сприяти ефективній еволюції політичних партій в системі політичної влади, як і просуванні держави в глобалізованій павутині. Але перед тим як перейти до розмови про партійну перспективу політичної системи України і формування партій нового типу — парламентських, декілька принципів ремарок.

Перша. Партії не можуть володіти імперативним мандатом. Тобто вони через свою природу і соціальну функцію не можуть незалежно ні за жодних обставин позбавляти народного депутата — законодавця статусу, яким наділив його суверен — народ. Це не тільки не демократично, а й несправедливо. Це небезпечно для демократії. По суті, це неминучий шлях до згортання спочатку внутрішньопартійної, а потім і суспільної демократії. В результаті ми можемо отримати, скоріше за все, два типи партії: авторитарно-кланову, з жорсткою і заздрісною для опонентів внутрішньою самодисципліною (закриту партію), або партію «вічного конфлікту», коли верхи і низи одночасно хочуть, але не можуть. Перший тип партії прогнозовано веде до «партії генерального секретаря» і закамуйфльованої під демократію диктатури. Другий тип — до невизначеності, розколів, політичного колабораціонізму.

У реальній демократії у полі-

тичної партії немає моралі і природного права на імперативний мандат.

В умовах сучасної української політичної системи його можна пояснити, але не виправдати. Причому тільки на дуже короткий час і з однією метою: використання шпіцрутенів для муштри партійців і обмеження комерціалізації партій, перетворення її в одного із ключових найнятих бізнес-менеджерів.

Друга. Я би воліла віддати імперативний мандат все ж таки власнику — українському народові. Він єдиний має право відкликати із влади народного депутата, якщо той порушив присягу, дану ним. Але це неможливо, бо ми відмовились від мажоритарної чи навіть від так званої відкритої пропорційної системи. Народом, як показує досвід, обов'язково користуватимуться в цьому випадку політичні опоненти, вимагаючи у нього крові своїх ворогів. Та й треба знову міняти Конституцію, будувати нову законодавчу систему. Головне, з невідомих причин, політичними елітами здавати вже завоювані позиції. І не тільки владними. Є ще одна проблема. Я твердо переконана, що плюралістична демократія не може підтримувати будь-який імператив. Депутат має володіти вільним мандатом, аби захищати меншість від волюнтаризму більшості, критикувати своїх лідерів і навіть партію, якщо вони діють не в інтересах народу. І не погоджуватись зі своїми виборцями, якщо вони зраджують спільні цінності.

Вільний політичний мандат законодавця завжди є доказом реальної традиційної демократії, де політичні партії перестали бути політичними клубами і є цілком прогнозованими та традиційними провідниками суспільних національних інтересів.

Третє. Партійна ідеологія. Як національного, так і партійного будівництва. Що стосується першого, то тут все просто. Ніякої визначеної ідеології, як у партії, так і у формально політичної влади, так би мовити, матриці самовизначення, в сучасному і прийдешньому часі нема. Ми всі разом, незалежно від кольору знамена, в яке ми обортаємо наші емоції, дорікаємо за це Л. Кравчуку, Л. Кучмі і В. Ющенку. А що можливо зробити, якщо в нас немає чітко визначеної мети? Виявляється, що в шароварах ходимо не тільки ми, та й взагалі, це символ ще й трофейний. Поміняти демократію на теплу піч в ЄС (як колись гроші на соціалізм) або суверенітет на дешеві енергоресурс-

си не вдалось. Хоча дискусії з цього приводу не вщухають. Колісь древні інки вивели просту морально-етичну формулу для розбудови сильної нації і держави — ама суа, ама льюлья й ама челья: не кради, не бреш, не лінься. Це породило небувалий прогрес, який мало кому вдалось повторити: більше половини продуктів харчування для сучасної цивілізації подаровано саме інками. А ми п'ятнадцять років навколішках і в сутінках шукаємо національну ідею! Може, ми по ній товчемося, поливаючи її нашими слюзями розбрату і вічного прислужництва? І не бачимо її. Для мене національна ідея — це сильна держава Україна. Давайте не красти, не брехати і не лінуватись. Може, ми тоді і залишимо в спадок прийдешнім поколінням другу половину продуктового столу. Благо, чорноземі такі, як казав Пантелеймон Куліш, хоч на хліб намащуй. Цілком очевидно, що нами мають рухати не лише міфи і месіанство, а прагматизм нації, яка нарешті збудувала собі оселю на складному світовому перехресті. Національний прагматизм.

Що стосується іншого — партійного будівництва, то це справа кожної партії. Але вже очевидно, що партійні бізнес-холдинги мають вмерти природною смертю. Створити партію як бізнес-проект ще можливо, але перетворити її на парламентську, здібну до втримання влади й прогресу разом з державою вже малоперспективно. Політична партія мусить стати носієм суспільної ідеології, яку поділяє значна кількість громадян республіки. А ще краще — національної. Жодна із сучасних політичних сил України, на жаль, не піднялась до цього рівня. Проблема в тому, що партії в Україні зорієнтовані винятково на владу. Навіть опозиція діє як влада, займаючи, за висновками експертів, 20—25% в секторі владних рішень. Таким чином вона стоїть на чатах не демократії, захисту прав і свобод людини, а сторожить власний інтерес і живе на інвестиції від влади. Цілком очевидно, що українська політична опозиція із резонатора демократії поволи перетворюється на своєрідну Медузу Горгону.

Четверте. Ми приречені на виникнення та існування певний час президентської і прем'єрської партій. Це природно в умовах переходу до парламентсько-президентської республіки, де ключову роль вперше в практиці пострадянських еліт відіграє Прем'єр-міністр як політичний лідер. При цьому, наважусь зробити висно-

Чи стане Буковина пілотним регіоном — своєрідною «лабораторією» відносин із Євросоюзом?

Останні кілька місяців периферійна Чернівецька область була об'єктом безпрецедентної уваги найвищих посадовців України. У грудні з робочим візитом на Буковині побував Прем'єр-міністр Віктор Янукович, у січні — Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Шостого березня у Чернівцях Президент України Віктор Ющенко провів нараду з проблем транскордонної співпраці, в якій узяли участь керівники виконавчої влади шести прикордонних областей держави, представники профільних міністерств і відомств. Усі візити тією чи іншою мірою стосувалися проблем прикордоння й створення дієвих механізмів ефективної економіки, у тому числі транскордонної. Без сумніву, така увага з боку центральної влади до найменшої області є заслугою її керівництва. Про це розмовляємо з головою Чернівецької обласної державної адміністрації Володимиром КУЛІШЕМ.

— Закономірно, що питання прикордоння обговорювалися у Чернівцях, оскільки розбудова нашого краю впродовж століть базувалася саме на розвитку транскордонної співпраці. Історично Буковина формувалася як унікальна прикордонна територія на перетині «шовкового шляху» та найкоротшої дороги «з варяг у греки». З Балтики до Середземномор'я, оминаючи Карпати. У другій половині 18 століття як стратегічно важлива з'єднувальна ланка між Галичиною (читай Європою) та Трансільванією Буковина була долучена до Австрійської імперії. На відміну від, приміром, галицького Львова,

де австрійці діяли толерантно, на ґрунті історико-економічних нашарувань, розбудова Чернівців і Буковини була швидким і вдалим експериментом. Імперія Габсбургів на основі майже 700-літнього кращого досвіду розвитку «кляпатикової» імперії створила міні-модель Європи на берегах Пруту фактично з нуля. Ця ідеологія буковинської міні-моделі Старого Світу більш як сто років тому відображена мозаїкою знаменитого буковинця Миколи Івасюка на фронтоні будівлі Чернівецької філії Першого австрійського банку. Думаю, що вже тоді Буковині було відведено одну з центральних,

ключових позицій у європейській системі цінностей.

— **Вважаєте цю вашу преамбулу не дуже відірваною від нинішніх реалій, адже Європа часів СРСР якось обходила без нашого відтинка «шовкового шляху» і дорogi «з варяг у греки»?**

— І від цього у виграші не були ані східна супердержава, ані Європа. Нині ж неминучий процес послідовного зближення інтересів Євросоюзу та України знову зумовлює роль Буковини як інтегратора ідей та механізмів такої співпраці. Історична місія краю знову стає актуальною. *(Закінчення на 14-й стор.).*

Коли множаться закони

Відкритий лист Голові Верховної Ради України Олександру Морозу, Прем'єр-міністру України Віктору Януковичу, народним депутатам України

Шановні чільники країни, української держави!

Звернувшись до вас, вищих посадових осіб країни, державних мужів, за допомогою преси нас змушують крайні обставини. Багато років не одне покоління робітників, інженерів, технологів нашого трудового колективу створювало унікальне підприємство, яке на сьогодні є найбільшим у Європі у своїй галузі і єдиним в Україні виробником штучних зубних імплантатів та інших стоматологічних матеріалів і препаратів. ЗАТ «Стома» співробітничав з багатьма українськими і російськими науково-дослідними інститутами і підприємствами. Майже всі досягнення вітчизняного виробництва стоматологічних матеріалів от уже майже 80 років пов'язані з ім'ям нашого підприємства і, попри велику конкуренцію в останні роки з боку іноземних виробників, продукція підприємства, як і раніше, має стабільний попит завдяки перевіреним часом якості і прийнятним цінам.

Асортимент товарів підприємства налічує майже сотню найменувань. Багато чого з того, що ми робимо, не має аналогів у СНД. Ми поставляємо свої вироби в багато країн. Принаймні одна шоста частина суші, сотні мільйонів людей, повинні бути вдячні нам за можливість скористатися якісною, а головне — доступною медичною допомогою. Та всі наші досягнення, нагороджений десятиліттями досвід, високотехнологічне обладнання, що відповідає найвищим міжнародним вимогам стандарту, можуть найближчими днями й відразу розвалитися внаслідок так званої рейдерської

атаки, мета якої очевидна — прибрати до рук унікальний промисловий комплекс, витягти з нього максимальну особисту вигоду, а потім, можливо, і зовсім ліквідувати на догоду західним конкурентам за неможовірні бареші.

Шановні Олександр Олександровичу, Віктор Федоровичу, шановні народні депутати Верховної Ради України!

На вас остання надія. Ми добре знаємо свою справу, але ми можемо виявитися безборонними перед промисловим бандитизмом, цинічним і нещадним, який нехтує елементарними нормами культури і права цивілізованого суспільства. Ми знаємо, що ви вживаєте активних заходів у боротьбі з рейдерством, створивши спеціальну Міжвідомчу комісію з питань протиправного поглинання і захоплення підприємств; у курсі того, що ви критикуєте відомства, які не бажають вступати в конфліктні ситуації з групами рейдерів; поділяємо вашу стурбованість тим, що жодний серйозний інвестор не працюватиме в країні, де права власника не захищені, де цими правами маніпулюють суди і чиновники. Але поки писатимуться нові закони, вноситимуться зміни в чинне законодавство, від багатьох заводів і фабрик можуть залишитися, як то кажуть, лише ніжки та ріжки. А економіку країни необхідно захищати від рейдерських атак, бандитського свавілля вже сьогодні, треба було зупинити безкарне зло ще вчора. Адже в джунглях законів розцвітає закон джунглів. Адже суддя, не здатний карати, стає, кінець кінцем, спільником злочину.

Суть проблеми. От уже три тижні так

ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ

ок, що тенденції до домінування в стосунках Президент — Прем'єр очевидні на користь останнього. Перш за все завдяки потужній партії, що перемогла на виборах і сформувала політичну більшість у Верховній Раді України. Чи означає це, що ми вже включені у безальтернативну еволюцію переходу до практично двопартійної політичної системи — Кота і Собаки (ці тварини в українців найулюбленіші)? Чи є шанс для інших, вільних політичних партій?

Як на мене, ми об'єктивно, історично не готові до двопартійної політичної системи. Звичайно, її можна створити штучно — підняти прохідний бар'єр до 12% і таким чином провести генетичну модифікацію національного політично-партійного організму. Я вже згадувала, що це породить нову форму політичної диктатури — партійної і зумовить перехід до власне однієї монопольної партії. Нам обов'язково потрібні, так би мовити, вільні партії — які орієнтуються не на основних лідерів держави, а ідею. Це приводить мене до несподіваного висновку: тільки в умовах вільної політичної конкуренції (еволюції) ми можемо бути впевненими, що партії Президента і особливо Прем'єра можуть стати реальними лідерами в боротьбі за політичну владу в Україні. Звичайно, я готова до діалогу і про перехід до середньоевропейського рівня прохідного виборчого бар'єра.

І нарешті, п'яте. Основою формування в Україні професійних політичних партій парламентського типу є виборче законодавство. Саме у ньому закладається компроміс політичних еліт, спрямований на обслуговування не корпоративних, а загальнонаціональних інтересів. Мене ніхто не зможе перекопати, що чинна виборча система є саме таким компромісом. Таку мету, здається, не приховували і її автори — політичні сили, що боролись за власне домінування, спираючись на розкручених лідерів і добре рекрутований електорат. Між іншим Партія регіонів України не була прихильником так званої закритої виборчої системи. Ми розуміли основні її вади: відірваність народних депутатів, а значить, і партії від виборців, відсутність широкої політичної змагальності, депрофесіоналізація законодавчого корпусу, нарощування дистанції між партійними верхами і низами etc. Вже тоді ми пропонували адаптувати в Україні пропорційну систему виборів з відкритими регіональними (ця концепція класична для нашої партії) або загальнонаціональни-

ми виборчими списками. Опоненти із «Нашої України» і БЮТ негайно звинуватили нас у проштовхуванні квазімажоритарної виборчої системи. Я і зараз намагаюся безрезультатно їм пояснити, що мажоритарна система виборів є найдемократичніша і така, що забезпечує істинне народовладдя. Для ефективного функціонування класичних посередників в політичній системі — політичних партій, традиційні демократії пропонують саме партіям формувати виборчі списки, але з проведенням виборів у мажоритарних округах. Вочевидь, шансів домовитись нашим політичним силам в цій точці перетину складних політичних і корпоративних інтересів не так багато. Але ми приречені підготувати вибори в парламент на новий виборчій основі — пропорційній з відкритими (будь-якими) списками. Саме народ, що делегує вільний мандат депутату, має розставляти у виборчому списку за рейтингом його, а не тільки лідера, довіри на відповідне місце кожного із народних обранців. Це буде компроміс не сили, а саме національного інтересу. Це єдиний шлях для створення в Україні професійних політичних партій. Це єдиний шлях припинити міжусобні конфлікти, об'єднати владу і припинити розхикувати державність.

Найбільш складною частиною моєї дискусії є проблема принципів, на яких має відбуватися партійне будівництво. Тих морально-політичних критеріїв і цінностей, на яких мають базуватися програми і реальна політична практика сучасних партій. Зрозуміло, що аксіомою для нас має стати формула: ми мусимо всі грати в принципи і припинити гратися ними. Оскільки політичні партії стають основою чинної політичної системи, то це перетворюється на заporуку стабільності, прогнозованості і відкритості національної політики. І ще одне — непорушність принципів є фактом партійної зрілості, свідченням політичного традиціоналізму, що забезпечує фактор стабільності і самої політичної системи. Я розумію, що динамічний розвиток демократичних процесів в перехідній національній системі демократії робить майже неможливим ідеальну стабільність цих генеральних правил політичного прогресу. Але різкі і жорсткі маневри на передовій ідейних зобов'язань будуть свідченням або революційних змін, або партійного розколу. Революційні партійні реформи можуть вітатись тільки як розширен-

ня бази демократії партій і такі, що адресовані нації.

Важливо розпочати з моралі. Не тільки як етико-філософської категорії, а, головним чином, як фундаментального принципу, який визначає і зміст, і форму організаційно-політичної діяльності національної партії. В мене немає причини, як політичного лідера, дорікати кому-небудь із партійних суб'єктів у владі неморальністю. В будь-якій сфері. Але мораль кожної із національних партій (парламентських) зобов'язує:

* Діяти тільки в ім'я національних інтересів;

* Ставити інтереси людей, їхні права і свободи вище за власні і навіть державні;

* Об'єднувати, а не роз'єднувати українців незалежно від того, в якій частині України знаходиться твій електорат;

* Конкурувати, але не воювати в царині ідей, не підмінюючи їх купленими за великі гроші політехнологіями;

* За будь-яких обставин об'єднуватись навколо України, а не вектору її розвитку.

Це мораль національного прагматизму.

Це далеко не всі критерії моралі національних партій. Але для мене вони принципові. Давайте підпишемося всі під ними, і глобальний світ неодмінно приємно втішиться швидким українським прогресом.

Скоріш за все, ми не готові до повної реалізації навіть цих, певною мірою, скорочених стандартів етики національного розвитку. Причин багато. Але головними є незрілість національної політико-партійної системи, підміна ідеології реформ банальною, але принципово жорсткою боротьбою за владу, накопичення і перманентний перерозподіл капіталу, довготривалий, такий, що надно вже затягнувся, процес формування політичної нації, традиційне наше гетьманство: всі неодмінно не хочуть бути другими, а тільки першими.

Змінити ситуацію зможе перехід партій до відкритої політики. Я не маю на увазі проведення політрад чи засідань партійних фракцій за участю журналістів та ще й прямому ефірі. Мова йде про відкриті політику партії щодо своїх програмних принципів, планів, відповідей саме партією на злободенні виклики.

Розумію також, що зі мною мовчазно не погодяться і багато моїх колег. Але основою партійного життя має стати плюралізм. Тільки багатоманітність ідей, свободне зіштовхування навіть про-

тилежних позицій дає єдиний шанс завжди бути сучасною партією, вмонтованою в інтереси суспільства. Звичайно, до ухвалення рішення більшістю. З цього моменту ми говоримо про партійну дисципліну і відповідальність перед партією. Я не прихильник внутрішньопартійної опозиції і, тим більше, створення всередині партії будь-яких платформ меншістю. Але демократична національна партія просто зобов'язана не боятись, в тому числі, і відкритих гострих дискусій з проблем, що є болючими і конфліктними в суспільстві. Звичайно, і з питань організації партії.

Партійний плюралізм — це єдині ліки проти вождизму, замкнутості партії і встановлення внутрішньої диктатури. Партійний плюралізм — це одночасно і свідчення адекватності форми організації партії моменту демократії.

Принцип політичної відповідальності. Його треба визнавати не тільки результатом голосування виборців. Він зобов'язує політичну партію виконувати генеральні зобов'язання перед виборчою громадою. І тут дуже важливо поєднати інтереси держави із інтересами твоїх виборців. Не вдаючись в роздуми, зауважу, що, мабуть, це одна із найскладніших проблем, яку ніякою силою не вирішити. Бо маємо, певною мірою, країну розколоту. При цьому постійно володімо унікальним шансом на національну єдність — з'єднати зусилля національних парламентських партій. Президент В. Ющенко спільно з В. Януковичем своїм Універсалом національної єдності прагнули до цього. Але, як завжди, хтось сидів в засідці. Шлях до консолідації всіх політичних сил на ґрунті національних викликів — єдиний. Альтернативи в демократії йому немає.

Думаю, що не викличе довіру моя спроба визначити всі, або більшість принципів, на яких має будуватись партійний рух в Україні. Потрібно зробити перший крок, щоб навчитись ходити. Та ще й в народ. З партійними квитками й програмами.

Молоді «Регіони України» пробують себе як партія сучасної європейської школи. Не бачу ніякої перспективи говорити про будь-які наші помилки й прорахунки. Як кажуть, помиляється навіть красуня, яка вп'яте виходить заміж. Ми володіємо недовгою, але харизматичною політичною історією виборів 2004 і 2006 років, які знаменували великий історичний перехід українського народу. Реально в іншу епоху — коли саме народ стає визначальною частиною по-

літичної влади — делегуючи безпосередньо цю функцію до законодавчих зборів. Голосуючи за законодавців, реально виборці орієнтуються не стільки на їх якість, як на постать майбутнього прем'єр-міністра і його політичну програму як лідера, на вмотивовану позицію його партії, її здатність в конкуренції і діалозі одночасно з партією Президента сформувати політичну більшість в парламенті. Ми змогли зробити це ефективно, не втративши, не розгубивши основних програмних зобов'язань перед виборцями. Ми зберегли спільні цінності, не відійшли від єднаючих нас принципів і продовжуємо діалог з нашими прихильниками, намагаючись збільшити їх коло. Але сучасні реалії вимагають від нас модернізації партійної програми. По-перше, тому, що сталися серйозні зміни в політичній системі, і ми вже відбулися як національна парламентська партія. По-друге, тому, що партійне будівництво, вихід на нову якість партійної організації є єдина можливість зберегти довіру біло-голубого електорату та перейти до партійного традиціоналізму, коли довіра до Партії регіонів не може залежати від будь-якої політичної кон'юнктури, і її політика буде цілком прогнозованою як для виборців, так і для зовнішнього світу. Ми відбулися як цивілізована партія, політика якої сьогодні оцінюється як визначальний для України. Звичайно, важливо дотримуватись власних принципів і вести відкритий діалог як із прихильниками, так і опонентами. Перекопана, що нам це під силу.

Ніколи не погоджусь із Нікколо Макіавеллі, який в своєму «Правителі» сказав, що «людина, яка бажає проповідувати добро у всіх випадках життя неминуче загине серед безлічі людей, чужих добру. З чого виходить, що правитель, який хоче зберегти владу, має навчитись відступати від добра і користуватись цим вмінням, виходячи з необхідності». В контексті нашого діалогу я розумію добро як відкрити прогнозовану, ефективну і відповідальну політику національних професійних політичних партій по обслуговуванню національного інтересу з метою розбудови сильної європейської нації і держави. Це єдиний антидот для отруєної нашими чварами і війнами молододі української демократії. У результаті більшість неминуче наповниться добром і любов'ю, де будь-який правитель, влада приречені бути на боці добра.

Раїса БОГАТИРЬОВА,
*народний депутат України,
голова фракції Партії регіонів.*

Й укази, зростають розбої і грабежі

звані рейдери безцеремонно рвуться на територію нашого підприємства, використовуючи стосовно працівників і ветеранів виробництва різні схеми психологічного тиску, намагаючись незаконно заволодіти контрольним пакетом акцій підприємства. З кожним днем ці «ділки» пропонують усе більшу ціну за акції, тероризують робітників щоденними дзвінками, листами, розклеюванням листівок, безапеляційно заявляючи: хоч би що ми робили, вони все одно приборнуть завод до рук. На них працюють нечесті на руку судді. Їм підіграє вся сформована за так звані революційні роки система безвладдя, коли за великими проблемами країни влада не встигає або не бажає бачити проблеми окремих колективів і людей.

Немає сумніву, що конструктивна більшість Верховної Ради, уряд наведуть у країні лад. Рік тому ми голосували на виборах на вашу підтримку. Однак переконливо просимо вас серед багатьох інших важливих справ не забувати, що в країні, де поки що править бал не закон, а корупція, існує безліч проблем, що їх оперативні можуть розв'язати лише вищі посадовці країни. У такий спосіб ви захистите не тільки ЗАТ «Стома» від нахабного рейдерського захоплення, від цього стихійного лиха української економіки, а й багато інших трудових колективів. Упевнені, активні дії парламенту та уряду в цьому напрямку відбили б бажання у багатьох спритників здійснювати такі цинічні плани.

Незаконно заволодівши реєстром акціонерів ЗАТ (дані реєстру являють собою конфіденційну інформацію), пізно увечері напередодні вихідних невідомі особи почали масовану, заздалегідь ретельно сплановану психологічну атаку на

акціонерів. Вони великою кількістю угруповань почали здійснювати об'їзд усіх акціонерів, безцеремонно переконуючи їх, ніби керівництво ЗАТ «Стома» уже продало їм свої акції і якщо зараз вони, інші акціонери, не зроблять те само, те завтра вже буде пізно. При цьому, демонструючи гроші, пропонували укласти угоду негайно, «не відходячи від каси».

Ця психологічна атака триває до сьогодні. Ці люди, як і раніше, ломляться у помешкання акціонерів, постійно телефонують їм вдома, намагаючись усіма способами захопити контрольний пакет акцій.

Щоб не бути голослівними, наведемо хронологію подій.

28 лютого ц. р. наш акціонер і працівник заводу (батько трьох дітей) «дарує» 3000 акцій ЗАТ «Стома» загальною номінальною вартістю 12 600 грн. одному ТОВ. 3 березня це ТОВ, яке в такий чудесний спосіб перетворилося на «нашого акціонера», уже через свого подільника — іншу фінансову компанію ТОВ направила всім акціонерам ЗАТ «Стома» пропозицію про скуповування акцій. Автомобілі зі скупниками їздять по домівках акціонерів, використовуючи дані реєстру, добутого злочинним шляхом.

3 березня ще одне ТОВ, яке протягом кількох років постачало нам упаківку для лікарських препаратів, направила в господарський суд Харківської області позов за вочевидь надуманим мотивом — порушення авторських прав. Сума позову — 50 000 мінімальних заробітних плат, тобто 20 млн. гривень. Того само дня, 3 березня, суддя, за всієї його завантаженості, відклавши, мабуть, усі інші справи, виносить визначення про порушення справи по цьому позову і — безпрецедентний випадок! — признає без попе-

реднього засідання експертизу в НДІ інтелектуальної власності, хоча експертизи такого роду проводяться в Харкові в НДІ судових експертиз ім. Бокаріуса.

При цьому визначення про призупинення справи до завершення експертизи виноситься тільки 5 березня, після вже винесеного визначення про накладення арешту на всі види нерухомого майна і земельних ділянок, які належать підприємству. Одночасно на весь колектив ЗАТ продовжується масоване психологічне тиск, а в ранкові години, коли потік працівників прямує до прохідної, чорні джипи оточують завод. Тривога наростає, але при цьому державні охоронні служби відмовляють нам у наданні своїх послуг для охорони заводу.

Справжні назви фірм, які беруть участь у цьому саввіллі, не згадуємо навмисне, щоб уникнути появи нових позовних заяв і обтяжливих судових розглядів. Але готові надати на першу вимогу будь-якої комісії і правоохоронним органам незаперечні докази і найменування фірм, які беруть участь у цій рейдерській схемі.

Наше акціонерне товариство має статус «закритого». У ЗАТ тільки акціонери мають переважне право на придбання акцій, що їх продають інші акціонери, з огляду на це грубо порушуються права всіх акціонерів ЗАТ «Стома», захищені ст. 81 Господарського кодексу України. Вважаємо, що все викладене і безліч інших фактів дають підстави для висновку: відбувається безсоромне рейдерське захоплення майна, що належить усьому колективу акціонерів ЗАТ «Стома».

Наш завод має 80-літню історію, є стабільно працюючим підприємством. У 2005 році ввійшов у рейтинг «100 найкращих платників податків в Україні».

Постійно надає благодійну допомогу на потреби міста, дитячі і лікувальні установи. Прем'єр-міністр Віктор Янукович особисто нагороджував керівника підприємства урядовою нагородою.

Ще раз наголошуємо: ЗАТ «Стома» — найбільший у Європі у своїй галузі і єдиний в Україні виробник стоматологічних матеріалів і препаратів. Продукція підприємства налічує 80 найменувань, серед яких є такі, що не мають аналогів в Україні і країнах СНД. Якість продукції підтверджена сертифікатами Держстандарту України, Росії, Білорусі і відповідає міжнародним вимогам ISO-9001.

Шановні керівники держави! Переконаливо просимо вас захистити нас і наших товаришів по нещастю від цього пережитку дикого капіталізму, оскільки сумний досвід багатьох підприємств, які зазнали рейдерського захоплення за допомогою знущальних судових рішень і силових атак, не дає підстав для оптимізму. Не допустіть знищення унікального, єдиного підприємства в Україні, яке успішно працює і створює сотні робочих місць, виготовляє високоякісну вітчизняну стоматологічну продукцію, доступну навіть малозабезпеченим верствам населення, вносить істотний вклад у бюджет України.

Щоб чинити справедливо, треба знати дуже небагато, але щоб з повною підставою чинити несправедливість, потрібно ґрунтовно вивчити право. Ці добродії і їхні підручні добре знають, як можна використовувати у своїх меркантильних цілях недосконалість вітчизняного законодавства. І роблять вони, як сумно відомі «джентльмени»: там, де правила гри не дозволяють виграти, вони змінюють правила.

Від імені трудового колективу — президент ЗАТ «Стома» В. ВОЛКОВ,
голова профкому І. КУДРЯВЦЕВ.

Віхи українського парламентаризму —
в цифрах і фактах9. Парламентські вибори, старт політреформи,
акція «Повстань, Україно!»

■ АРХІТЕКТОРИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ. 2002

17 січня 2002 року парламент уніс першу поправку до Конституції України (ст. 98 Основного Закону), яка передбачала, що парламентський контроль за формуванням та виконанням державного й місцевих бюджетів від імені Верховної Ради здійснює Рахункова палата України. Цього самого дня було ухвалено чергову редакцію закону «Про Кабінет Міністрів України». Серед його основних новацій варто виділити віднесення посад членів уряду до політичних. Також народні депутати проголосували за утворення ТСК Верховної Ради з розслідування випадків порушень закону під час парламентських виборів 2002 року. Головою цієї комісії, як і під час попередніх президентських виборів, було обрано народного депутата Олександра Єльшикевича. Зауважимо, що хоч комісія зафіксувала чимало фактів порушення виборчого законодавства, її робота не мала юридичних наслідків. А сам О. Єльшикевич невдовзі був змушений виїхати за межі України.

14 травня 2002 р. Перше засідання новообраної Верховної Ради IV скликання.

18 січня завершилася восьма сесія Верховної Ради України третього скликання.

29 січня збіг термін подання документів до Центрвиборчкому для реєстрації кандидатів у народні депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі — загалом у похід за депутатськими мандатами вирушили представники 33 партій та виборчих блоків.

15 березня Президент Леонід Кучма під час зустрічі з журналістами повідомив про свій намір виступити з посланням до нового складу Верховної Ради ще до формування її керівних органів. За його словами, послання матиме назву «Концептуальні засади стратегії соціально-економічного розвитку України на 2002-2011 роки: європейський вибір» та міститиме заклик до формування дієздатної та стабільної парламентської більшості, яка разом із Кабінетом Міністрів та Президентом візьме на себе відповідальність за все, що відбувається в країні.

31 березня 2002 року — день виборів до Верховної Ради України. Оскільки вони відбувалися за змішаною, мажоритарно-пропорційною системою, то одну половину депутатського складу було обрано в одномандатних виборчих округах, а друга пройшла до парламенту за партійними списками. Зокрема, за блок Віктора Ющенка «Наша Україна» проголосували 23, 57 відсотка виборців, що дало цій політичній силі 70 депутатських мандатів, Компартія одержала 19, 98 відсотка голосів (59 мандатів), блок «За єдину Україну» — 11, 77 відсотка голосів (35 мандатів), Блок Юлії Тимошенко — 7, 26 відсотка голосів (22 мандати), СПУ — 6, 87 відсотка голосів (20 мандатів), СДПУ(о) — 6, 27 відсотка голосів (19 мандатів).

4 квітня відбулося заключне засідання дев'ятої сесії Верховної Ради Укра-

їни третього скликання. Голова Верховної Ради Іван Плющ, підбиваючи підсумки роботи третього українського парламенту, зазначив, що ним було ухвалено більш як 1130 законів, а також Бюджетний, Цивільний, Господарський, Сімейний, Земельний, Кримінальний та Митний кодекси.

14 травня розпочала роботу перша сесія Верховної Ради України четвертого скликання. Відповідно до ст. 79 Конституції України Ярослава Стецько, як найстарший за віком парламентарій, виголосила присягу народного депутата України. Цього ж дня у Верховній Раді було зареєстровано шість депутатських фракцій: фракція «За

єдину Україну» налічувала 175 народних депутатів, фракція «Наша Україна» — 119, КПУ — 63, СДПУ(о) — 31, Блоку Юлії Тимошенко — 23 та СПУ — 22 народні депутати. До тимчасової президії Верховної Ради на період до обрання керівництва парламенту увійшли Валерій Коновалюк («Єдина Україна»), Віктор Мусіяка («Наша Україна»), Адам Мартинюк (КПУ) та Станіслав Ніколаєнко (СПУ).

15 травня парламент ухвалив постанову про утворення 23-х профільних комітетів. Після цього на пропозицію чотирьох опозиційних фракцій відбулося таємне голосування бюлетенями за керівництво Верховної Ради. Проте хоча на вибір народних депутатів було запропоновано три пакети кандидатур на посаду Голови Верховної Ради та його заступників, жоден із них не набрав необхідних 226 голосів.

17 травня фракція «Наша Україна» запропонувала іншим політичним силам у парламенті підписати договір про спільні дії, який не тільки передбачав розподіл керівних посад у Верховній Раді й парламентських комітетах, але й усяди, де керівників затверджує Верховна Рада — в Рахунковій палаті, Раді Нацбанку, Нацраді з питань телебачення й радіомовлення, Конституційному Суді, Вищій раді юстиції, наглядових радах Ощадбанку й Укресімбанку. Розподіл також поширювався на посаду Уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

23 травня опозиційні фракції «Наша Україна», КПУ, СПУ та БЮТ подали на розгляд парламенту два пакети кандидатур керівництва Верховної Ради. Після того, як за перший пакет (Голова Верховної Ради — Адам Мартинюк, Перший заступник — Роман Безсмертний та заступник — Юлія Тимошенко) проголосували лише 149 народних депутатів, другий варіант (Р. Безсмертний — Голова Верховної Ради, А. Мартинюк — Перший заступник та С. Ніколаєнко — заступник) у зв'язку з порушенням принципу домовленості (за словами лідера «Нашої України» Віктора Ющенка) було знято з голосування.

28 травня мінімально можливими 226 голосами Головою Верховної Ради було обрано Володимира Литвина, його Першим заступником — Геннадія Васильєва й заступником — Олександра Зінченка. За це рішення проголосували представники фракцій «Єдина Україна», СДПУ(о), частина депутатів-мажоритарників та деякі представники

«Нашої України» і КПУ. Після цього «Наша Україна» заявила, що «адміністративний ресурс, який цинічно використовувався під час виборів, було брутально застосовано і в стінах парламенту», і оголосила про виключення із фракції народних депутатів Сергія Бондарчука, Олександра Буряка, Ернеста Галієва, Тараса Довгого, Дмитра Сандлера, Володимира Щербаня та Олексія Ярославського, які проголосували всупереч її рішенням.

1 червня Президент України Леонід Кучма направив до Верховної Ради щорічне послання «Про внутрішню й зовнішню ситуацію в Україні в 2002 році» та послання «Про концептуальні основи стратегії економічного й соціального розвитку України на 2002—2011 роки».

7 червня Верховна Рада підтримала узгоджений проект постанови про обрання голів, перших заступників голів комітетів Верховної Ради та голови й заступника голови Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації: 10 комітетів очолили представники «Нашої України», 6 — КПУ, 4 — «Єдиної України», по 2 — СПУ і БЮТ та 1 — представник СДПУ(о). Головами комітетів Верховної Ради було обрано: з питань правової політики — Василя Онопенка; з питань держбудівництва та місцевого самоврядування — Анатолія Матвієнка; з питань соціальної політики та праці — Василя Хару; з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства — Миколу Поліщука; з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму — Катерину Самойлик; з питань науки і освіти — Станіслава Ніколаєнка; з питань культури і духовності — Леоніда Танюка; з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій — Станіслава Гуренка; з питань бюджету — Петра Порошенка; з питань фінансів і банківської діяльності — Сергія Буряка; з питань промислової політики і підприємництва — Юрія Єханурова; з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки — Андрія Ключева; з питань будівництва, транспорту і зв'язку — Валерія Пустовийтенка; з питань аграрної політики та земельних відносин — Івана Томича; у закордонних справах — Дмитра Табачника; з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи — Івана Різака; з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності — Володимира Мойсика; з питань боротьби з оргзлочинністю та корупцією — Володимира Стретовича; з питань нацбезпеки і оборони — Герогія Крючкова; з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради — Валентина Матвеева; з питань свободи слова та інформації — Миколу Томенка; з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин — Геннадія Удовенка; у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів — Петра Цибенка; з питань євроінтеграції — Бориса Тарасюка, а головою Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації — Валентину Семениук. 18 червня Президент України Леонід Кучма представив у парламенті щорічне послання до Верховної Ради «Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2001 році» та послання «Про концептуальні засади стратегії економіки й соціального розвитку України на 2002—2011 роки». Головні акценти послань — необхідність проведення адмінреформи, сформування дієздатної парламентської більшості та коаліційного уряду, боротьба з корупцією та реформування судової гілки влади, набуття членства в СОТ та послідовний

28 травня 2002 р. Головою Верховної Ради України обрано Володимира Литвина.

рух до набуття членства у Європейському союзі і НАТО.

20 червня у Верховній Раді оголошено про утворення на основі фракції «Єдина Україна» та депутатів-позафракційників семи нових фракцій: Партії промисловців і підприємців та «Трудової України» — 35 депутатів, «Регіони України» — 35, Народно-демократичної партії — 18, «Народовладдя» — 17, «Демократичні ініціативи» — 16, «Аграрії України» — 16 та «Європейський вибір» — 15 депутатів.

4 липня Верховна Рада 347-ма голосами призначила Святослава Пискуна на посаду Генерального прокурора України, а Комітет Верховної Ради з питань правової політики ухвалив рішення рекомендувати парламенту внести до порядку денного проект постанови про початок процедури імпичменту Президенту Л. Кучмі.

5 липня Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах представив у парламенті Програму діяльності Кабінету Міністрів України на 2002-2004 роки. За його словами, у 2001 році зростання валового внутрішнього продукту становило 9 відсотків, що є одним із найкращих показників серед країн СНД та країн Східної Європи. Проте 11 липня Верховна Рада своєю постановою доручила уряду доопрацювати програму з урахуванням пропозицій і зауважень усіх суб'єктів законодавчої ініціативи та подати до парламенту після прийняття Державного бюджету на 2003 рік. Цього самого дня утворено тимчасову слідчу комісію з розслідування обставин убивства журналістів Георгія Гонгадзе, Ігоря Александрова, замаху на життя народного депутата Олександра Єльяшкевича й фактів порушення державними діячами Конституції та законів України. Головою ТСК було обрано Григорія Омельченка.

12 липня завершилася перша сесія Верховної Ради України четвертого скликання. Голова Верховної Ради Володимир Литвин серед найголовніших результатів роботи назвав завершення політичної структуризації парламенту та порівняно швидке, до 11 червня, формування керівних органів, оскільки попередній склад Верховної Ради впорався з цим завданням лише до 15 липня.

24 серпня Президент Л. Кучма, звертаючись до українського народу з нагоди 11-ї річниці незалежності України, заявив про необхідність переходу до парламентсько-президентської форми правління. За його словами, пропонований механізм «включає коаліційний уряд, який спирається на сталу парламентську більшість. Парламентська більшість формує коаліційний уряд і несе відповідальність за його роботу». Ще одним кроком у напрямі політичних реформ Л. Кучма назвав запровадження в Україні пропорційної виборчої системи.

3 вересня розпочала роботу друга сесія Верховної Ради України четвертого скликання. Голова Верховної Ради Володимир Литвин заявив, що Президент відкрив дорогу реформуванню політичної системи держави, але відповідальність за втілення політреформи лежатиме на парламенті. У зв'язку з цим він застеріг від намірів маніпулювати державною владою, внаслідок чого політреформу буде зведено лише до перерозподілу повноважень у трикутнику: Президент — Верховна Рада — Кабмін.

12 вересня Верховна Рада повернула до Генпрокуратури подання про отримання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності й арешт народного депутата Юлії Тимошенко як немотивоване та малодоказове.

16 вересня по всій Україні розпочалася акція опозиції «Повстань, Україно!». На київській Європейській площі для участі у спільній акції вперше зібралися разом лідери «Нашої України» Віктор Ющенко, БЮТ — Юлія Тимошенко, СПУ — Олександр Мороз та КПУ — Петро Симоненко. Серед вимог учасників всеукраїнських зборів — створення парламентської більшості на базі політичних сил, які під час виборів здобули найбільше голосів, усунення Л. Кучми від виконання президентських обов'язків, проголошення дострокових виборів Президента і в цьому розрізі — вимоги до Голови Верховної Ради про термінове

31 березня 2002 р. Вибори до Верховної Ради України. Підрахунок голосів на виборчій дільниці № 76 виборчого округу № 213.

скликання сесійного засідання для визначення дати позачергових президентських виборів.

17 вересня лідери СПУ, КПУ та БЮТ під час зустрічі з Головою Верховної Ради виступили з вимогою провести 18 вересня позачергове засідання Верховної Ради для розгляду на ньому проектів постанов про початок процедури імпичменту Президента Л. Кучми та про відставку міністра внутрішніх справ Юрія Смірнова і глави адміністрації Президента Віктора Медведчука. Цього ж дня рішення про необхідність проведення позачергового засідання парламенту для заслуговування інформації Генпрокурора, міністра внутрішніх справ і голови Служби безпеки про затримання майже 20 активістів акції громадського протесту «Повстань, Україно!» ухвалив Комітет Верховної Ради з питань правової політики. Проте погоджувальна рада парламенту з участю голів парламентських комітетів, лідери фракцій та груп, а також Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах цю ініціативу не підтримали.

24 вересня у парламенті з інформацією про дії силових структур 16 вересня виступили міністр внутрішніх справ Ю. Смирнов та Генпрокурор України С. Пискун. Не вдовольнившись відповідями силовиків, лідери опозиційних фракцій О. Мороз, Ю. Тимошенко, П. Симоненко та низка народних депутатів прибули до приміщення Національної телекомпанії з вимогою надати їм можливість викласти свою точку зору у прямому ефірі. НТКУ потрапувала такі дії народних депутатів як «захоплення ефірної студії» та відмовилася надати їм прямий ефір. Цього ж дня група народних депутатів від БЮТ, СПУ, КПУ та «Нашої України» прибула до адміністрації Президента, щоб передати главі держави резолюцію Всеукраїнських народних зборів «Повстань, Україно!». Після того, як Л. Кучма не побажав їх прийняти, народні депутати оголосили голодовку та відмовилися залишати будинок адміністрації. Серед ночі стало відомо, що Генпрокуратура порушила проти голодуючих депутатів кримінальну справу за ст. 344 ККУ за «незаконний тиск із метою перешкоджання виконанню Президентом України та іншими вищими посадовими особами своїх службових обов'язків». Проте невдовзі до адміністрації прибув Голова Верховної Ради В. Литвин, який повідомив, що Президент таки погодився 25 вересня зустрітися з керівниками

фракцій. Коли ця зустріч відбулася, народні депутати вручили Л. Кучмі звернення з вимогою залишити посаду, але він у відповідь заявив, що є законно обраним Президентом і у відставку не піде.

26 вересня представники фракцій СПУ, КПУ, БЮТ та «Нашої України» оголосили, що не братимуть участі в голосуванні доти, поки не буде розглянуто питання про політичну ситуацію в державі, та залишили сесійну залу. 27 вересня у Верховній Раді керівники дев'яти утворених на базі блоку «За єдину Україну» парламентських фракцій і груп та СДПУ(о) оголосили про створення парламентської більшості. У заяві наголошувалося, що більшість візьме на себе відповідальність за законотворчу діяльність парламенту й утворення коаліційного уряду відповідно до пропозицій Президента. Окрім того, було заявлено, що у разі блокування роботи Верховної Ради з боку опозиції парламентська більшість піде на перерозподіл комітетів Верховної Ради.

3 жовтня Президент Л. Кучма підписав Указ «Про організацію роботи з підготовки законопроектів про внесення змін до Конституції України та виборчих законів», що мало розвинути його серпневу ініціативу про перехід до парламентсько-президентської форми правління.

8 жовтня Голова Верховної Ради Володимир Литвин зробив офіційне оголошення про утворення постійно діючої парламентської більшості у складі 231 народного депутата. До неї увійшли 41 народний депутат із фракції Партії промисловців та підприємців і «Трудова Україна» (лідер фракції — Сергій Тігіпко), 37 — із фракції «Регіони України» (лідер — Раїса Богатирьова), 36 — із фракції СДПУ(о) (лідер — Леонід Кравчук), 18 — з групи «Демократичні ініціативи» (лідер — Степан Гавриш), 18 — із групи «Європейський вибір» (лідер — Володимир Пехота), 17 — із фракції НДП (лідер — Валерій Пустовойтенко), 18 — із групи «Народовладдя» (лідер — Богдан Губський), 16 — із фракції «Аграрії України» (лідер — Катерина Вашук), 14 — із групи «Народний вибір» (лідер — Микола Гапочка).

14 жовтня координаційна рада більшості ухвалила політичне рішення про перерозподіл на свою користь керівництва у парламентських комітетах. 16 жовтня суддя Київського міського апеляційного суду Юрій Василенко на підставі свідчень, викладених у заяві народних депутатів України О. Мороза, Ю. Тимошенка, Г. Омельченка, О. Турчинова та Й. Вінського, порушив кримінальну справу проти Президента Л. Кучми.

21 жовтня в Українському домі з участю Президента, глави уряду та

Голови Верховної Ради відбулися збори народних депутатів — членів парламентської більшості, під час яких Л. Кучма висловив готовність підтримати узгоджені більшістю кандидатури Прем'єр-міністра та членів коаліційного уряду. А парламентська більшість та уряд мали взяти на себе солідарну відповідальність за результати роботи коаліції.

24 жовтня парламент звільнив Віталія Бойка за його заявою з посади Голови Верховного Суду України, а в листопаді пленум Верховного Суду обрав новим головою суду Василя Маляренка.

16 листопада Президент Л. Кучма відправив у відставку уряд Анатолія Кінаха. У відповідному указі зазначалося, що це зроблено «у зв'язку з необхідністю реалізації проголошеного курсу на реформування політичної системи в державі, забезпечення з цієї метою конструктивної взаємодії й співпраці з Верховною Радою України у створенні відповідального й ефективного діючого уряду».

21 листопада Верховна Рада 234 голосами підтримала пропозицію Президента про обрання на посаду Прем'єр-міністра Віктора Януковича. Хоча сам Л. Кучма після голосування зазначив, що «у парламенті є більшість, і ця більшість запропонувала власну кандидатуру та із сьогоднішнього дня взяла відповідальність і за себе, і за той уряд, який буде сформовано цією більшістю».

25 листопада під час зустрічі Прем'єр-міністра України В. Януковича з Головою Верховної Ради В. Литвином та керівниками фракцій парламентської більшості було узгоджено кандидатури до складу нового уряду. А вже наступного дня Л. Кучма підписав укази про призначення на посаду Першого віце-прем'єра та міністра фінансів Миколу Азарова й віце-прем'єрів Дмитра Табачника, Віталія Гайдука та Івана Кириленка. Через декілька днів уряд було сформовано повністю, і 4 грудня Прем'єр-міністр та лідери фракцій парламентської більшості підписали протокол про закріплення урядових посад за кожною із фракцій більшості.

7 грудня у Маріїнському палаці глава парламенту В. Литвин та глава уряду В. Янукович у присутності глави держави підписали Політичну угоду між Верховною Радою та Кабінетом Міністрів про співпрацю та солідарну відповідальність. У зв'язку з цим Л. Кучма порадив більшості взяти на себе всю повноту відповідальності за діяльність парламенту, в тому числі за діяльність парламентських комітетів.

17 грудня парламентська більшість 229 голосами ухвалила постанову про «ротацію» голів і перших заступників голів комітетів Верховної Ради і перебрала на себе керівництво парламентськими комітетами. У зв'язку з цим опозиційні фракції «Наша Україна», БЮТ, СПУ та КПУ оприлюднили заяву «Про факт початку державного перевороту в Україні», у якій зазначали, що залишають за собою право «не погодитися з незаконними рішеннями, проведеними від імені Верховної Ради групою народних депутатів, котрі діють за вказівкою адміністрації Президента», та закликали громадян стати на захист демократії та Конституції у рамках акцій протесту. «Від імені фракцій заявляємо, що, діючи відповідно до Конституції та наших передвиборних зобов'язань, спираючись на волю більшості виборців України, ми всіма можливими засобами чинитимемо опір сваволі доти, доки не буде відновлено «статус-кво» у парламенті станом на 10 годину 17 грудня цього року», — йшлося в заяві, підписаній В. Ющенком, П. Симоненком, О. Морозом та Ю. Тимошенко. Для захисту своїх прав опозиція вдалася до переривного методу — блокування роботи парламенту, тож 24 грудня парламентська більшість була змушена підтримати Постанову «Про деякі заходи щодо забезпечення роботи Верховної Ради», яка накладала мораторій на зміну керівництва парламентськими комітетами. А вже наступного дня Верховна Рада 350 голосами ухвалила Держбюджет на 2003 рік.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

16 вересня 2002 р. Початок акції «Повстань, Україно!» на Європейській площі.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Бондика В. А.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

Припинити достроково повноваження народного депутата України Бондика Валерія Анатолійовича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, Партія регіонів, у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Голова
Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
15 березня 2007 року.
№ 740-V.

■ У НОМЕР

Розгойдані дзвони пам'яті

Рівне. Так називається художньо-документальна виставка, присвячена жертвам голодоморів в Україні, що її відкрито в Рівненському обласному краєзнавчому музеї. На виставці представлено архівні документи, зібрані народним художником України Миколою Сядристом, документальні свідчення очевидців трагедії, фотографії тих років. Повнішу картину народної біди дають також плакати, художні картини, зібрані видатним громадським діячем Морганом Вільямсом (США), а також цикл художніх творів на тему голодомору Валерія Франчука.

Олександра ЮРКОВА.

Донецькі «чорнобильці» оголосили голодовку

(Початок на 1-й стор.).

— Наприкінці минулого року прийняли зміни до цього закону: тепер за основу береться не мінімальна пенсія за віком, а прожитковий мінімум для непрацездатних осіб, — пояснює колишній гірник шахти «Моспінська», а нині інвалід третьої групи Олександр Пучков. — Цей мінімум становив 366 гривень. Отже, інваліди-чорнобильці повинні отримувати відповідно 10,8 та 6 мінімумів. Однак нині наші пенсії нараховуються, виходячи з мінімуму 22 гривні 30 копійок. Ми зустрічалися з керівником обласного управління Пенсійного фонду Георгієм Якименком. Він заявив, що поки не буде дано вказівку з Києва, пенсії ніхто не перераховуватиме. Таку саму відповідь отримали в обласній держадміністрації.

На місці акції зібралось близько півсотні осіб. На моїх очах поставало наметове містечко з трьох наметів. З автомобілів діставали матраци і ковдри. Одна з політичних партій вирішила підтримати акцію й надати учасникам намети та теплі речі. Учасники акції запевняють, що стоятимуть до переможного кінця.

Підтримати голодуючих вирішили жінки, які мають статус евакуйованих із чорнобильської зони, та дружини ліквідаторів. «Ви знаєте, скільки виплачує держава дітям ліквідаторів та переселенців на харчування? 3 гривні 30 копійок на місяць. Ця сума не змінювалася вже одинадцять років», — розповіла Любов Герасименко.

Крім того, донецькі «чорнобильці» вважають смішними суми на оздоровлення — наприклад, інвалідам другої групи виплачують 26 гривень 70 копійок. «Ми неодноразово подавали до суду, щоб нам виплачували згідно з «чорнобильським» законом, однак судова влада усе робить на догоду виконавчій владі. І відхиляє наші позови», — заявив заступник голови Куйбишевської районної організації «Союз Чорнобиль» Микола Гончаров.

Ліна КУЩ.

■ ФОТОФАКТ

У Чернігові презентували проект «Театр + мода» — виставу, у якій гра акторів доповнюється демонстраціями одягу місцевих дизайнерів.

На знімку: колекція робіт дизайнера зі Щорса Євгенії Гордюк.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Як заявила голова Державного комітету з туризму Болгарії Анелія КРУШКОВА, туристські візи в цю країну для українців з 1 квітня і до кінця сезону будуть безплатні (Укрінформ)

Погоджено план дій з українцями зарубіжжя

Президент України Віктор Ющенко зустрівся з представниками Міжнародного координаційного комітету з питань підготовки заходів у зв'язку з 75-ю річницею голодомору 1932—1933 років, що був створений у рамках Всесвітнього конгресу українців. Учасники окреслили низку завдань для органів влади, а також виступили за необхідність широкого інформування міжнародного співтовариства про цю трагічну сторінку в історії українського народу. Порушувалося питання спорудження у Вашингтоні пам'ятника жертвам голодомору і будівництва меморіального комплексу в Києві.

На знімку: (зліва направо) директор Інституту національної пам'яті Ігор Юхновський, Президент України Віктор Ющенко і перший заступник глави секретаріату Президента Іван Васюник під час зустрічі. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Київський центр роботи з жінками хочуть позбавити приміщення

Як заявила на прес-конференції в Києві директор центру Галина Гончарук, ще в червні минулого року вони подали заявку до Шевченківської районної адміністрації на переукладання щорічного договору оренди, однак ані підписаної угоди, ані конкретної відповіді так і не отримали. На подальші усні звернення там запевняють: договір буде підписано. Тим часом, зазначає пані Галина, стало відомо, що ордер на користування приміщенням центру отримав міський рекламно-інформаційний туристичний центр, керівником якого є один із депутатів Шевченківської райради.

Галина Гончарук розповіла, що центр роботи з жінками було створено 1998 року спільними зусиллями жіночих громадських організацій та київської міської влади. Він є осередком надання безплатної допомоги жертвам насильства та жінкам, які опинилися в кризових ситуаціях. Зокрема, за дев'ять років роботи тут пройшли реабілітацію і отримали юридичну та психологічну допомогу 36 тисяч жінок, а також 2 тисячі чоловіків; 360 жінок і 120 дітей знайшли дах у притулку для потерпілих від насильства в сім'ї, понад 12 тисяч осіб пройшли різноманітні курси та навчання.

Керівник центру також зазначила, що фінансових претензій влада Шевченківського району не може пред'явити, оскільки центр належить місту, його відремонтовано за рахунок міського бюджету, і оренда його безоплатна. Пані Галина також запевняє, що фактично жодна інша громадська організація,

яка опікується жіночими проблемами в столиці, не має пристойного приміщення, а тому тут відбуваються заходи, що їх проводять усі районні громадські жіночі організації, до того ж безкоштовно. Тому зацікавлені надіслали листи до всіх трьох гілок влади і сподіваються на позитивний результат.

Натомість народний депутат України Олена Бондаренко зазначила, що на її лист-запит до Київської державної адміністрації вона отримала відповідь чомусь від... Шевченківської районної адміністрації. У ній, зокрема, йдеться, що термін оренди продовжено. А далі в тому само листі сказано, що центр може користуватися... лише частиною приміщення. Депутат припускає, що центру можуть створити такі умови, коли він

вимушений буде піти сам. Олена Бондаренко також додала, що хто бачив це приміщення, на Мельникова, 20, той розуміє, наскільки це ласий шматок. Та це не лише банальний перерозподіл власності, а й ставлення влади до гендерних проблем, зауважує депутат.

Викладені факти не підтвердила, але й не спростувала заступник голови Шевченківської районної адміністрації Галина Пахачук. Вона, зокрема, сказала, що нині в районі триває інвентаризація приміщень, що орендуються. З'ясувалося, багато з них використовують не за призначенням. Стосовно центру пані Галина зазначила, що «його площа аж 280 квадратних метрів, а коли зайдеш, то там ходить сім-вісім чоловіків».

Марина КРИВДА.

■ СПОРТ

Турнірна хроніка

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 19-й тур. 19 березня.

«Шахтар» — «Металург» (Донецьк). 2:1. 17 300 глядачів. Голи: Вукич, 27, Бечірі, 62 (автогол) — Зезе, 77.

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	15	4	0	46—14	49
2. «Шахтар»	15	2	2	42—7	47
3. «Дніпро»	7	10	2	18—10	31
4. «Металіст»	8	6	4	18—14	30
5. «Таврія»	8	3	8	16—17	27
6. «Арсенал»	6	7	6	19—23	25
7. «Кривбас»	5	10	4	22—23	25
8. «Карпати»	6	6	6	14—18	24
9. «Чорноморець»	6	5	8	24—27	23
10. «Металург» Зп	5	7	7	13—22	22
11. «Металург» Д	5	6	8	16—23	21
12. ФК «Харків»	5	5	9	18—28	20
13. «Ворскла»	5	4	10	13—19	19
14. «Іллічівець»	4	5	10	14—23	17
15. «Зоря»	3	6	10	14—31	15
16. «Сталь»	3	4	12	13—22	13

Бомбардири: Гігіадзе («Кривбас»), Гладкий (ФК «Харків» — по 9 м'ячів, Шацьких («Динамо») — 8.

Першість країни. Перша ліга. 22-й тур. 19 березня. ФК «Миколаїв» — «Динамо-2». 0:1.

Латвія

в авторитеті...

Хокей. Політичні зміни в Латвії, схоже, додали цій країні авторитету в багатьох сферах, зокрема, спорті. Найближчими роками тут знову можуть відбутися хокейні змагання масштабу чемпіонату світу. Про це на прес-конференції заявив президент ІХФ Рене Фазель, котрий побував у Ризі, щоб обговорити можливість проведення ЧС-2013. З цією метою глава ІХФ зустрівся з прем'єр-міністром Латвії Айгаром Калвітісом, президентом Латвійської федерації хокею Кіровим Липманом, главою оргкомітету ризького ЧС-2006, екс-президентом Латвії Гунтісом Улманісом, а також мером латвійської столиці Янісом Бірксом.

Фазель відзначив, що Рига успішно приймала ЧС-2006, і такий шанс, напевно, випаде ще раз. Айгар Калвітіс також висловив упевненість у тому, що хокейна першість знову може відбутися в Ризі.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ДВАТ «Горлівське шахтоспецимонтажне управління «Вуглеавтоматика», м. Горлівка, вул. Кузнєцова-Зубарева, 1, повідомляють про проведення повторного конкурсу з продажу активів. На повторний конкурс виставляються активи ДВАТ «Горлівське шахтоспецимонтажне управління «Вуглеавтоматика», зі зниженням початкової ціни продажу на 30%, які знаходяться за адресою: м. Горлівка, вул. Кузнєцова-Зубарева, 1. 1. Матеріальні цінності (2 наймен.), початкова ціна продажу - 198,18 грн., гарантійний внесок -9,91 грн. 2. Матеріальні цінності (3 наймен.), початкова ціна продажу - 2589,58 грн., гарантійний внесок - 129,48 грн. 3. Матеріальні цінності (3 наймен.), початкова ціна продажу - 5001,94 грн., гарантійний внесок - 250,10 грн. 4. Матеріальні цінності (1 наймен.), початкова ціна продажу - 20143,58 грн., гарантійний внесок - 1007,18 грн. 5. Матеріальні цінності (1 наймен.), початкова ціна продажу - 5420,12 грн., гарантійний внесок - 271,01 грн. 6. Матеріальні цінності (14 наймен.), початкова ціна продажу - 1754,12 грн., гарантійний внесок - 87,71 грн. 7. Матеріальні цінності (3 наймен.), початкова ціна продажу - 246,56 грн., гарантійний внесок - 12,33 грн. 3 фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ЗКПО 26252727. Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних днів із дня опублікування у газеті до 16:00 год. 05 квітня 2007 р. включно. Конкурс відбудеться після 15 календарних днів із дня опублікування інформації 06 квітня 2007 р., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 14:00 за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможць конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі продажу з ліквідатором ДВАТ «Горлівське шахтоспецимонтажне управління «Вуглеавтоматика». Довідки за телефонами: 304-77-83, 304-37-21.

Продавав студентам... оцінки

Як повідомив центр зв'язків із громадськістю УМВС України у Волинській області, під час отримання хабара від студентів на суму 2500 гривень та 110 євро затримано викладача одного з вищих навчальних закладів Луцька. Завідувач кафедри 43-річний Ігор А. вже давно потрапив у поле зору правоохоронців.

Проводячи обшук в кабінеті підозрюваного, працівники міліції, окрім грошей, вилучили договори з кількома банками, згідно з якими на депозитних вкладах у затриманого є більш як 100 тисяч гривень. Нині ці рахунки арештовано.

Задокументовано 55 фактів отримання спритником хабарів на суму понад 10 ти-

сяч гривень. Однак до правоохоронців продовжують звертатися студенти і навіть випускники навчального закладу із заявами про вимагання підозрюваним хабарів. З'ясовано, що за винагороду викладач досить лояльно ставився до студентів, виставляючи їм позитивні оцінки навіть тоді, коли вони взагалі не з'являлися на іспит.

Здирника затримано. Ведеться слідство. Прокуратура Луцька порушила кримінальну справу. Викладачеві «світить» позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років із конфіскацією майна і заборонаю обіймати певні посади.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

На Чернігівщині з'являться нові ліси

Акцію «Майбутнє лісу в твоїх руках» розпочнуть сьогодні в області. Протягом місяця тут висадять понад 2,5 мільйона саджанців та сіянців — по два на кожного мешканця регіону. Про це на прес-конференції повідомив головний лісничий Чернігівського управління лісового господарства Сергій Мотрич. «Цьогоріч до висадки дерев ми залучимо багато молоді — учнів шкіл та студентів профтехучилищ, інститутів та університетів, — зазначив він. — Я переконаний, що в тих молодих людей, які садитимуть дерева, вже не підніметься рука їх ламати». Нині в регіоні лісів садять на десять відсотків більше, ніж вирубують.

Сергій ПАВЛЕНКО.

■ КРИМІНАЛ

Кілерів, які розстріляли під Києвом росіян, продовжують шукати

Такі убивства, які сталися днями під селом Плюти на Київщині, були звичайними на початку 90-х. Нині не часто почуєш про розстріл одразу трьох іноземних бізнесменів.

Нагадаємо, 16 березня близько 21.00 в Київській області на Обухівській трасі було обстріляно з автоматичної зброї автомобіль «Тойота-Лендкрузер», в якому перебували троє чоловіків. Усі загинули на місці пригоди. Двоє з них — громадяни Росії, вихідці з Дніпропетровської області, віком близько 30 років. Схожий злочин, на думку правоохоронців, — один із найжорстокіших за останні 10 років. На місці трагедії також виявлено велику кількість стріляних гільз. За цим фактом порушено кримінальну справу, ведеться слідство, повідомляє УНІАН з посиланням на Центр громадських зв'язків МВС. Однією з версій причин убивства правоохоронці вважають конфлікт довкола дніпропетровського ринку «Озерка». За даними МВС, одного із убитих затримували під час силового захоплення дніпропетровського ринку.

«Голосу України» у Центрі громадських зв'язків МВС повідомили, що нової інформації у цій справі поки що немає.

■ ТЕМА

ЗМІ повідомили про те, що в Севастополі близько 183 тисяч громадян взяли участь у «народному опитуванні» про вступ України до НАТО, співробітництво в рамках ЄСП, надання російській мові статусу державної.

Бодай трохи знаючи ситуацію в цьому регіоні, можна було передбачити результат. І хоч зрозуміло, що ця акція не може дати будь-якого ре-

зультату в юридичному сенсі, зацікавлені політики відразу зайнялися звичною справою — одні підтримують кримчан, інші гнівно засуджують, а деякі взагалі вимагають заборонити такі опитування, що їх з легкої руки не зовсім вільних журналістів називають не інакше, як «так званими».

■ ФОТОФАКТ

Учора під стінами Верховної Ради з ініціативи низки політичних партій та громадських організацій відбулося пікетування (на знімку). Його учасники вимагали виконання Конституції та законів України стосовно забезпечення функціонування в державі Україна української мови.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ ФОТОФАКТ

Учора на столичній вулиці Велика Васильківська (колишня Червоноармійська) з участю київського міського голови Леоніда Черновецького відкрили пам'ятний знак на місці, де спорудять пам'ятник Георгієві Гонгадзе і журналістам, що загинули за нез'ясованих обставин.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Чорна смуга накрила Росію

За останніми даними, кількість жертв на шахті в Кемеровській області зросла до 97 осіб. На поверхню із забою підняли 37 тіл загиблих. Врятувати вдалося 93 чоловіка. Невідома доля ще кількох шахтарів. На момент вибуху метану в копальні було двісті три гірники. Серед них і керівництво шахти та закордонні фахівці. Вони спустилися до копальні, щоб запустити нову англійську систему безпеки. Жоден із них не піднявся на поверхню. Рятувальники знайшли тіло одного британця, повідомили у прес-службі МНС РФ. Його керівник Сергій Шойгу, який прибув до області, висловив сподівання,

що в шахті ще можуть залишатися живі люди.

Тим часом унаслідок пожежі у будинку для літніх людей у селищі Камішевська Краснодарського краю загинули 63 людини та понад 30 постраждали. Пожежу вдалося загасити, причини займання з'ясовують. У будівлі перебувало 97 чоловік. Сигнал про нещасний випадок у спальному корпусі будинку надійшов до пожежної станції близько опівночі, втім, рятувальники дісталися місця інциденту лише за годину. Будівля розташована за 50 кілометрів від найближчої пожежної станції, передає «5 канал».

Дороги будуюмо, довкілля оберігаємо...

Голова Львівської облдержадміністрації Петро Олійник став учасником міжнародної конференції «Транспорт і довкілля: глобальний виклик. Технічні та політичні рішення проекту V транспортний коридор», котра проходить у Мілані. У конференції беруть участь міністри з питань довкілля й досліджень країн—членів ЄС, президенти євро регіонів та науковці з США, Китаю, Японії, Бразилії, Індії та ін.

За інформацією прес-секретаря голови облдержадміністрації Іванни Попович, ще в жовтні 2006 р. в Італії з участю Петра Олійника було узгоджено

фінансування з боку Європейського банку реконструкції та розвитку на суму від 200 до 300 млн. доларів для української частини V транспортного коридору. Згодом керівник організаційного комітету Європейської комісії та Центру спільних досліджень др. Джованні де Санті відвідав Львівщину і мав зустрічі з представниками управління охорони навколишнього природного середовища. Міжнародний документ, який буде підписано під час зустрічі в Мілані, стане початком реалізації проекту з урахуванням впливу на довкілля.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Якою мовою говорити

Але: якщо людям це болить, то чому ні? Адже проблема сама собою не розв'яжеться тільки тому, що її замовчуватимуть. Утім, найскладніша проблема, розв'язання якої поки що не запропонував ніхто, це, звичайно, питання мови. Я не довіряю ані тим, хто вимагає негайно від усіх відразу заговорити українською, ані тим, хто вперто твердить, що має право вживати лише рідну російську. Звісно, всі мають право, бо така наша історія, що все в ній переплелось: мови, національності, звичаї. Та так, що важко сказати, з кого чи з чого починалося. І якщо всі нації у нашій країні рівноправні, то жодна з них не може ображати іншу, зокрема й у мовному питанні.

Невже нашим радикальним політикам і можновладцям, котрі намагаються змусити російськомовне населення заговорити українською, не спало на думку: саме вони винні в тому, що не така вже велика частка таких громадян бажає це робити? Але ж усе, що зроблене з примусу, зазвичай калічне. Всі уряди, починаючи з часів незалежності, крім закону про державну мову, наплодили силу-силенну декларацій про любов до неї. А що вони зробили для її розвитку? Не могу забути зустрічі з учителями однієї із середніх сільських шкіл на Донеччині, котрі з болем говорили, що на кількасот учнів мають лише три підручники з української мови й жодного з інших дисциплін. То звідки візьмуться дорослі, котрі володітимуть українською?

Звісно, є чимало громадян, котрі спроможні вивчити українську, але всупереч здоровому глузду вперлися: «Не хочу і не буду!» Недавно двадцятирічна донька моїх знайомих з цілком україномовної сім'ї здивувала тим, що почала розмовляти... російською. «Чому? — запитала я дівчину. «Навмисне! — з викликом відповіла вона. — Не вважаю цю державу, в якій усе — з ніг на голову. То чому повинна розмовляти її мовою?» Є над чим замислитися, чи не так? З другого боку, якщо без української можна обійтися в переважній більшості сфер нашого життя, то навіщо зайвий клопіт? Адже дуже рідко рівень посади чи зарплатні залежить від знання державної мови.

І хто знає, що з цією проблемою вдіяти? Якби, як колись запитувала популярна радянська газета, «директором була я», то, якщо ми вже такі демократи, надала б статус другої державної російській мові. З обов'язковою умовою: не брати на державну службу жодного працівника, котрий би не володів однаково добре обома мовами — українською і російською, а крім них обов'язково бодай однією іноземною. А нашим нинішнім міністрам, депутатам та іншим можновладцям, а також тим, хто планує ними стати, — встановити термін, упродовж якого вони зобов'язані вивчити їх. Інакше — жорстке звільнення з посад без будь-яких застережень.

Думаєте, не вивчатимуть? Валентина ПИСАНЬКА.

■ СВІТ КОРОТКО

ЄС
Санкції проти білорусів продовжили на рік

Євросоюз ще на рік продовжив санкції проти білоруського керівництва. Отже, президент Олександр Лукашенко та інші високі чиновники до квітня 2008 року не зможуть в'їхати на територію ЄС. Заморожені досі і їхні рахунки в європейських банках. Санкції стали відповіддю Європи на президентські вибори, на яких з величезним відривом переміг Лукашенко. Спостерігачі назвали вибори недемократичними.

ІРАК
Страчено колишнього віце-президента

Таха Ясіна Рамадана стратили через підвищення вчора на світанку у столиці Іраку Багдаді. Влада країни підтверджує цю інформацію. Рамадана було засуджено за причетність до розправи над мешканцями шіїтського селища Дуджелъ у 1982 році. Першим 30 грудня минулого року повісили за такий само злочин колишнього главу держави Садама Хусейна. А 15 січня цього року страчено ще двох його соратників.

ФРАНЦІЯ
Розгорівся політичний скандал

Колишній член керівництва Соцпартії Ерік Бессон привселюдно виступив проти кандидата на посаду глави держави від цієї партії Сеголен Руаяль, звинувативши її в некомпетентності, демагогії і популізмі. Бессон описує її як прихильницю «ультраперсональної влади», котра не визнає «жодного контролю», а також закидає Руаяль у «зловживанні демагогією» та спробі «протиставити політиків і простих французів». На його думку, постань Руаяль «є наслідком кризи всередині Соцпартії».

ІРАН
Не допустили інспекторів МАГАТЕ

Іран не допустив спостерігачів МАГАТЕ до ядерного центру, де встановлено центрифуги для збагачення урану. Причини Тегеран не називає, хоча раніше іранська сторона обіцяла безперешкодний доступ до об'єкта. Тож Іран порушує умови договору про нерозповсюдження ядерної зброї, а перед засіданням Радбезу, на якому президент Махмуд Ахмадінежад розраховує особисто просити про пом'якшення санкцій, робити це геть не вигідно, вважають експерти.

АВСТРІЯ
Відень завалило снігом

До столиці Австрії Відня повернулася зима — майже добу тут ішов яскрий мокрий сніг за температури, що трохи перевищувала нульову позначку. Аналогічна картина спостерігається в більшості земель Австрії, насамперед на заході країни. Як повідомляє австрійське телебачення, найскладніша ситуація склалася в землі Карінтія, де через обрив проводів без світла відучора залишаються 40 тисяч родин. На автошляхах зафіксовано багато незначних ДТП.

У Криму яrimi засіяно 55,7 відсотка відведених площ («Інтерфакс-Україна»)

■ РЕАЛІЇ

До гектарів ще й голова потрібна

Страшною казкою із щасливим продовженням можна назвати історію, яка сталася із господарством «П'ятихатське», що в Петрівському районі на Кіровоградщині. Нині в ньому панує олівий спокій і впевненість у майбутньому, а ще кілька місяців тому переважали безнадія і відчай.

Майно сільськогосподарського виробничого кооперативу (СВК) було описане й за борги мало піти з молотка, більш як 200 працівників підприємства чекали на безробіття і повне зубожіння.

— Колись процвітаюче господарство було доведене до повного краху, — розповідає заступник директора ТОВ Віра Коваленко. — Чи свідомо, чи через невміння керувати. Страшно навіть згадати, ми не могли знайти 50 літрів пального, щоб заправити трактор й привезти корм худобі...

Терпелив людей увірвався, коли наприкінці осені не було зорано жодного гектара землі. На правлінні СВК керівники висловили недовіру. Однак радикальний крок проблеми не розв'язав. Лишилися мільйонні борги і жодної перспективи на майбутнє. Вирішили шукати допомоги у сусідів. Звернулися до Олександра Поворознюка. Його сільгосппідприємство вже протягом кількох років є одним із найкращих у районі. Спочатку селяни мали намір лише взяти борг, щоб розрахуватися з податками і розблокувати банківські рахунки, а заодно попросили Олександра Григоровича порадити кандидатуру на посаду голови СВК.

— Питання про те, щоб самому очолити господарство «П'ятихатське», далось мені нелегко. Я ніяк не міг зрозуміти, чому в господарстві не ладяться справи, адже все є для процвітання: і люди працюючі, і фахівці кваліфіковані... Вирішальним моментом, мабуть, стало те, що вже наближалася зима, а техніка в поле так і не вийшла...

Ще за тиждень до зборів, на яких його мали обирати керівником, Олександр Поворознюк вивів техніку свого господарства «АВІЛ» на поля сусідів. Пощастило з погодою. Одну проблему вирішили.

— Старі люди плакали, коли побачили вночі на полі трактори, вони вже не вірили, що господарство зможе вибратися із прірви, — каже голова профкому ТОВ «Агрофірма «П'ятихатське» Ніна Цапенко.

Чи не страшно було брати на себе такий тягар? Адже попервах, окрім клопоту, жодного зиску нове господарство дати не могло. Мало того, селяни розповідають: щоб розрахуватися з боргами, новий керівник під банківський кредит заставив і власний будинок, і автомобіль.

— Справді, мені не раз доводилося чути від знайомих застереження, мовляв, навіщо мені все це потрібно. Он скільки землі запасу гуляє, бери не хочу. Тільки я звик мати справу з людьми. І люблю з ними працювати. Знаєте, коли я в листопаді минулого року шойно приступив до виконання нових обов'язків, одразу поповзли чутки, що я всіх позвиляю й поставлю на керівні посади своїх людей. Цього не сталося. Я не звільнив жодного спеціаліста й не збираюся цього робити. Люди на своїх місцях і професійно виконують свою справу...

На загальних зборах трудового колективу СВК «П'ятихатське» було змінено статус господарства. Воно стало товариством з обмеженою відповідальністю. І це не просто забаганка заради задоволення власних амбіцій. Як пояснює Олександр Поворознюк, така вимога часу. Банки не хочуть мати справи із господарствами зі спільною власністю. Життєвий досвід показав: кредитувати їх — це все одно, що викидати гроші на смітник. Для нормальних ділових стосунків потрібен господар, який нестиме повну відповідальність за власні дії.

— Вас не бентежить ризик, який звалили на свої плечі? — запитую в Олександра Григоровича.

Слово ризик йому не подобається.

— Земля любить працюючих людей, і хто за неї дбає, в накладі ніколи не залишиться, — переконаний він.

Нині господарство «П'ятихатське» не впізнати. Поряд із заржавілими монстрами радянської індустрії з'явилася нова сучасна техніка: трактори, сівалки тощо. Закуплено мінеральні добрива, елітні сорти посівного матеріалу. Трактори в полі закривають вологу. Люди мають зарплату, роботу, працюють на рідній землі в своєму колективі.

— Знаєте, я сам родом з цих місць і не можу спокійно дивитися, як гинуть підприємства, які колись були взірцем для всіх, і гинуть через звичайне невміння, ледарство, а, можливо, й через жадібність керівників, які живуть за принципом «після нас — хоч потоп!». А тому зроблю все, що від мене залежить, аби земля давала гарні врожаї, а люди, які на ній працюють, були щасливі.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

На знімку: генеральний директор ТОВ «Агрофірма «П'ятихатське» Олександр Поворознюк.

Уряд скасував вимогу, відповідно до якої короткострокові й середньострокові кредити здешевлюються лише підприємствам з обсягом виробництва валової сільськогосподарської продукції за попередній рік не менш як мільйон гривень («Інтерфакс-Україна»)

Незбагненні шляхи альтернативного палива

■ ПЕРСПЕКТИВА

Торішньої жнивної кампанії сільгосптехніка Марківського району переважно працювала на біодизелі. Використовували цей вид палива й в інших районах області, що допомогло господарствам значно заощадити свої кошти. Наприклад, у сільгосппідприємстві «Зоря» на Білокуракищині собівартість літра біодизеля становила 1,72 гривні. Такій економії селяни передусім мають завдячувати ТОВ «Біодизель-Луганськ», що спеціалізується на випуску альтернативного палива, а також виготовляє устаткування для його виробництва.

Кістяк фірми становлять люди, котрі за радянських часів працювали в оборонній промисловості. Тоді вони виконували дуже серйозну справу — робили машини для вирощування напівпровідникових кристалів. Але після розвалу СРСР програму «зоряних воєн» згорнули. Інженери опинилися на базарі, де доводилося торгувати галошами і валіанками. На щастя, професійні амбіції взяли гору, тому Володимир Карський, Сергій Трухнов та їхні колеги почали думати, як свої знання застосувати на практиці. Власне, ідей було багато. Але вибрали

з того, що можуть дозволити наявні кошти. Для початку побудували олійницю в Марківському районі, а три роки тому розробили лінію з виробництва біодизеля з олій соняшнику.

— Будь-яка рослинна олія — це суміш жирних кислот, — пояснює директор фірми Володимир Карський. — Тому потрібні ті самі хімікати. Але є різниця. Олія з тропічних рослин за більш високої температури перетворюється на гель. Чому, наприклад, виробники майонезу використовують пальмову олію? Тому що, по-перше, вона дешевше, по-друге, уже при +20 градусів густішає. Отже, можна заощадити на загусниках. Малайзія сьогодні їздить на біодизелі, яке виготовлено з пальмової олії, але, уявіть собі, як поведеться таке паливо в наших умовах? Рапсова олія, як і соняшникова, теж густішає за -8 градусів, але вона менш енергоємна. Найкраще, звичайно, соняшник. Але німці, до речі, зосереджені саме на ріпаку й всьляко зацікавлюють наших сільгоспвиробників, щоб вони вирощували цю культуру. Іноземцям вигідно вирощувати ріпак на наших землях, вивозити врожай до себе в Німеччину і там виготовляти біопаливо. За великим рахунком, це можемо робити і ми. Перспектива є. Наше біопаливо має гарні кондиції. Скажімо, кислотність витримує європейські стандарти, а що стосується вмісту мила — його взагалі немає.

Розмова про стандарти змусила Володимира зізнатися в тім, що в Україні такого стандарту на біопаливо немає. Є німецький, є загальноєвропейський. На них і рівняються. Що ж стосується параметрів палива луганської фірми, то, з'ясувалося, приватним шляхом його простежували аж в Англії. Отримані результати втішні: якість наближається до європейської. Отож є перспектива, є настрій, а головне — безліч творчих ідей.

Устаткування постійно вдосконалюється. Сьогодні, наприклад, розробляється принципово нова установка, яка працює без участі людини. Залив олію — і одержуй на виході біодизель. Відходи теж мають цінність, оскільки їхня теплотворність вище, ніж у вугілля. І

навіть, ніж у мазуту. Мозок фірми — головний інженер Сергій Трухнов. Він розробив пальник на гліцеролі, який не має аналогів. Краплинний вибухонебезпечні, а Трухнов зробив такий, котрим можна навіть обігрівати будинки і цехи. Для виокремлення гліцерола від палива останнє виморожується. Інженер зізнається, що це дороге задоволення, тому шукає інший спосіб. Якщо в нього вийде — паливо буде ідеальним, його якість обіцяє бути вище за біодизель.

Нещодавно на фірму приїздили росіяни. Почули, що на Луганщині є підприємство, яке виготовляє установки з виготовлення біопалива, і зацікавилися цим. У росіян виникла проблема зі збутом соняшникової олії, от і вирішили пустити її на переробку. Установка, яка виготовляє до 10 тисяч тонн біодизеля на рік, на Заході коштує близько 3,5 мільйона євро, а луганчани запропонували свою майже за 250 тисяч гривень. У рік вона може виробити 3,5 тисячі тонн палива. Якщо господарство, скажімо, вирощує тисячу тонн насіння соняшнику, то щоб цілком забезпечити себе паливом, досить 400 тонн насіння.

Торік такі установки придбали чотири господарства області й задоволені результатом. У господарстві «Зоря», наприклад, собівартість літра біопалива стає в 1,72 гривні, а макуха йде на корм худобі.

Цими днями на заводі продтоварів, розташованому в Марківському районі, запустили пілотну установку, яка приєднує виробництво біопалива. Тридцять літрів сировини можна одержати протягом двох хвилин, а за класичною технологією на це потрібно півгодини.

— Це наша авторська розробка, — розповідає Сергій Трухнов. — До того ж тут застосовано класичний вид кавітації, описаний у підручниках. Але ми пішли далі. І будемо йти. Потрібні тільки час і гроші. Ну і мізки, звичайно.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.
На знімку: директор ТОВ «Біодизель-Луганськ» Володимир Карський біля своєї установки.

Фото автора.

Сільгоспугіддя під

■ КОНФЛІКТ

У Жабинцях, що у Чемеровецькому районі, як і в багатьох інших селах, такого дивного слова ще не знають. Але вже декілька останніх місяців тут неспокійно. Воно і раніше життя не було солодке. Але на колишній славі, минулих здобутках ще якимось трималось господарство. Як могли — обсівалися, ще п'ятеро доярок на ферму ходили. Хоч і зарплати пунтної люди не бачили, але якесь мішечко зерна чи дерті приносили додому на свої заробітки. А восени вже й цього прийшов край. Як грім із ясного неба вдарив людей звістка: господарство — у глибокій борговій ямі. Всім винне, а найбільше — банку, в якого брало кредити. Віддавати треба майже мільйон. Про такі гроші в Жабинцях вже давно не чути. А позичальники виявилися людьми серйозними: не віддасте борг — заберемо заставу.

Люди за голови взялися, коли на фермі почали різати останню худобу. Кажуть, хто хитріший, ще встиг у свій хлів забрати корівчину. Але то одиниці. А в селі понад півтисячі пайовиків. В один день їм стало зрозуміло, що вже не бачити ні тих решток майна, ні грошей, ні сподівань на щось добре.

Здається, і людей в масках не було, і автоматники не стріляли, а вже не стало ні ферми, ні ставу, ні лісу, чужі руки потягнулися до тракторів і зерна...

Тепер винних не знайти, чому Жабинці скотилися в таку прірву. А колись у мільйонерах ходили. Не самі, правда, а в купі з Летавою, відомим не те що на область — на всю країну селом. Це ж там збирали знамениті хліби, з яких художниця Тетяна Яблонська писала чи не найвідоміше своє полотно. Це там разом із хлібами та буряками виростили понад півтора десятка

підписи на фінансових документах.

Але все, що відбувалося в Жабинцях, мало кого турбувало навіть в районі, не те що в області. Ніхто не питав, чому з кожним керівником господарство стає дедалі бідніше і бідніше. Аж допоки не розгорівся останній скандал із банківським боргом, котрий поклав такі край сільськогосподарському кооперативу «Збруч». Восени вже майже нічого не сіяли. А за зерном, що залишилося в коморах, та рештками техніки вишикувалася черга кредиторів.

Коли село не тільки на коліна, а й з колін вже впало, а люди навіть по мішку ячменю за свої паї не отримали, на Жабинці, як круки, налетіли доброчинники. І цукровий завод готовий землі в оренду взяти під буряки, і місцева філія «Оболоні» під ячмінь... Всі добре життя і плату за пай обіцяють. Єдине: ніхто не каже, як людям із боргової ями вибратися і далі жити.

— Коли мені до рук потрапили документи із цього села, просто за голову звзявся, — розповів голова комісії обласної ради з питань приватизації та власності Михайло Стадник. — Я сам керую великою сільськогосподарською компанією, котра нинішньої весни оброблятиме вже майже дев'яносто тисяч гектарів землі в області, тому добре знаю, чим і як живе село. Людей відверто грабують, відбирають останнє, і ніхто,

а влада насамперед, не стає на захист їхніх інтересів. А Жабинці лише один із прикладів того.

Тамтешнім селянам невтямки, куди міг подітися чвертьмільйонний кредит, і чому тепер від них забирають останнє. Адже ніхто їм не роз'яснив, що віддавати майно під банківську заставу можна було лише на основі рішення зборів співвласників. Та ні про які збори і документи в селі не знають. Імовірно, що кредити отримували за фальшивими рішеннями. Але тепер за все це треба платити людським майном.

Тепер районна влада запевняє, що у Жабинцях наведуть порядок, бо вже порушено кримінальну справу. Але людей цікавить не те, чи буде покарано горе-керівника, а те, як вберегти хоч рештки свого майна.

— Наша компанія «СТІОМІ-Холдинг» готова допомогти селу, — продовжує Стадник. — Ми не раз відгукувалися на прохання людей взяти їх землі в оренду, і тепер працюємо майже у половині районів області. У нас немає проблем ні з обробіткою землі, ні зі створенням нових робочих місць, ні з виплатою зарплати та розрахунками за оренду, тому люди готові співробітничати із потужним інвестором. Звичайно, було б лукавством сказати, що, беручи в оренду землі того чи іншого села, ми беремо на себе і повну відповідаль-

Керівник господарства подав до суду більш як на 300 краян

Рідкісну форму «кріпацтва» застосував до своїх орендодавців керівник одного з господарств на Вінниччині

■ СИТУАЦІЯ

Так і напишіть:
«У Стару Прилуку
повернулося кріпацтво...»

П'ять років тому 520 власників земельних паїв села Стара Прилука, що у Липовецькому районі на Вінниччині, передали свої наділи в оренду СТОВ «Верховина». А невдовзі так само доручили розпоряджатися ще й майновими паями. 25 січня 2007 року закінчився термін дії договору на користування землею, а 1 березня ц. р. — на майно. Понад 400 селян вирішили розпрощатися зі своїм господарем, бо розчарувалися в ньому (чому саме, про це скажемо згодом). Тепер у них інші плани: доручити доглядати земельку не цьому керівнику, якого, за їхніми словами, ім нав'язали п'ять років тому. За цей час у селі став на ноги свій фермер. Ті, хто йде з ним у парі, не нарікають. І розраховується вчасно, і землі дає раду. Та й носа не дере, з людьми поводить, як кажуть, по-людськи.

Наприкінці лютого ц. р. жителі села нарешті дочекалися державних актів на землю. Це ще більше зміцнило віру в те, що тепер земля є їхньою власністю не на словах, а на ділі. І розпоряджатися нею можна буде на власний розсуд. Проте на ділі поки що не так. Не повертає ім землю СТОВ «Верховина». А коли звернулися письмово з колективним листом до керівника товариства Івана Смішного, той сказав, що доки не зберуть урожай, паї не повернуть. А невдовзі селяни, які мали намір розірвати стосунки із нинішнім орендарем, із здивуванням дізналися про те, що їх... подали до суду. Кожного поіменно. Загалом у Липовецькому районному суді налічується більш як 300 позовних заяв до орендодавців із Старої Прилуки. Позивачем виступило СТОВ «Верховина». Чим так завинили селяни перед орендарем?..

«Ми забули, що таке живі гроші...»

Тричі впродовж останніх півтора місяця власники паїв сходилися на збори. Радилися, як все-таки вирватися з міцних обіймів свого нинішнього хазяїна. Емоції щоразу виливалися через край. «За свою землю тебе ще й до суду тягнуть! Де ж це таке видано, людоньки?» Виступаючи не без суму задували, яким ще недавно було їхнє господарство. За словами колишнього керівника Василя Лисунця, мали 520 голів ВРХ, понад 200 — свиней, 37 — коней, а ще були вівці... Де все поділося? Куди пороз'їжджалася техніка, де інше майно?

Селяни не задоволені ще й тим, як орендар виконує укладені з ними угоди. «За п'ять років, — каже В. Лисунець, — з людьми ні разу не розраховувалися готівкою. — Все йшло через натуроплату. Але вартість продукції оцінювалася, чомусь, вище ринкових цін. Бувало, замість потрібних у господарстві пшениці чи кукурудзи видавали овес. Що з ним робити?...»

До того ж орендна плата визначена у розмірі лише одного відсотка від вартості паю. «А ми знаємо, — стверджують селяни, — що держава встановила плату не менш як півтора відсотка...» Заступник начальника Вінницького обласного управління земельних ресурсів Іван Пашкевич погоджується із зауваженнями селян Старої Прилуки. Однак, уточнює він, розмір орендної плати (не менш як півтора відсотка від вартості паю) не зафіксований чинним законодавством. Він визначений одним з указів глави держави, тому має лише рекомендаційний характер.

Якби селяни були більш «зубаті», каже співрозмовник, вони відстояли б саме ту платню, що її рекомендував Президент. Так само треба бути вимог-

ливішим під час розрахунків. Неякісна продукція дорожча за ринкову вартість, треба письмово відмовлятися від неї. Якщо такої відмови не було, тоді виходить, що людей влаштовують умови орендаря.

За майно у 2002—2003 роках СТОВ «Верховина» взагалі не розраховувалося. Принаймні так стверджує В. Лисунець. Людям пояснили, що поле не віддячило через стихію. Мовляв, у чому тут вина господарства? Протягом інших трьох років дії угоди за майно платили... наданням послуг, додає пан Лисунець. І наводить приклад: виготовлення труни, скажімо, оцінюється в 140 гривень. Або ще таке. Ті, хто має власні трактори, орють людям городи з розрахунку три гривні за сотку. «Верховина» оцінює таку послугу в п'ять гривень.

Про те, що орендар зобов'язаний повернути землю після закінчення терміну дії договору, згадується одразу в двох пунктах цього документа. Орендар керується іншим пунктом. Цитую: «... термін оренди може бути продовжений до закінчення збирання врожаю і вивезення його з поля». А щоб запобігти непередбачуваним діям з боку орендодавців, СТОВ «Верховина» покликано на допомогу Феміду.

Позивач просить суд усунути перешкоди в користуванні земельними паями. Щоб можна було без перешкод зібрати посіяний врожай. Липовецький районний суд задовольнив такі вимоги. Про це йдеться в ухвалі суду від 19 лютого ц. р. Крім того, суд заборонив вчиняти будь-які дії щодо можливої реєстрації нового договору тим власниками паїв, на яких подано позов.

Які до нас претензії?

Керівник СТОВ «Верховина» Іван Смішний не вбачає порушень умов договору товариством «Верховина». За користування землею ми розраховувалися з усіма орендодавцями. Як саме? Так як зазначено в угодах — продукцією або готівкою. А врожай, наголошує співрозмовник, господарство мусить зібрати, бо ж на його вирощення вже затрачені кошти. Зате власники паїв, наголошує пан Смішний, недотримали одного з пунктів угод. Про наміри розірвати договір вони повинні попередити орендаря за 12 місяців. Ніхто з них не зробив цього у зазначені терміни.

Ця справа «непідійомна» ні для людей, ні для Феміди

Який вихід із ситуації бачить заслужений юрист України Василь Ніколайчук:

— Позовні заяви орендаря поставили відповідачів у вкрай складне становище. Вимоги Цивільного процесуального кодексу України вимагають залучати до справи представників третьої сторони, тобто всіх учасників процесу. Наприклад, якщо орендодавець Марія Степанишина, яка разом з іншими своїми земляками виявила бажання розірвати угоду з «Верховиною», захоче відстоювати свої права в суді, вона повинна буде написати стільки примірників позовних заяв, скільки є учасники процесу. А їх, як уже згадувалося, більш як 300. Ви уявляєте собі ситуацію, коли така велика кількість людей відкладе свої гагальні справи і, як кажуть, візьметься за «каліграфію»?

Але і це ще не все. Якщо вони все-таки напишуть стільки заяв і подадуть їх до суду, там ці документи мають збільшитися, як кажуть, у геометричній прогресії. Адже суд повинен надіслати кожному учаснику процесу так само по... 300 позовних заяв, загалом виходить 90 тисяч (!), а разом з ними ще й свої ухвали. Як кажуть мої колеги, ця справа «непідійомна» для суду. Точніше, вона може розтягнутися на роки.

Є простіший вихід із ситуації. Тепер, коли селяни уже мають на руках державні акти на землю, вони можуть об'єднатися у спілку власників земельних і майнових паїв. Обрати на зборх керівника і доручити йому представляти їхні інтереси у вирішенні питання про припинення угоди з нинішнім орендарем.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ ДО РЕЧІ

Квадратний метр землі — за сімдесят сім гривень

І в наш час, як, власне, й колись, земельні сутички — не рідкісне явище. Доходить іноді до крові.

Як, наприклад, у Княжичах Броварського району. Кажуть, там сотка землі коштує на чорному ринку 6—7 тисяч доларів. За офіційними даними Київського обласного головного управління земельних ресурсів, середня вартість квадратного метра землі в самих Броварах сягнула 75,01 гривні. Загалом із масиву земель державної власності місто продало торік 36 ділянок загальною площею 16,5 гектара на суму більш як 12,37 млн. гривень. Фактично від цього надійшло до бюджету понад 9 млн. 925 тис. гривень. Це неабиящо.

Але перше місце в області за середньою вартістю квадратного метра проданої торік землі посів Бориспіль — понад 77 гривень. Ірпінь продав 25 земельних ділянок площею 17,43 гектара на суму понад 13 млн. 456 тис. гривень. Фактично бюджет цього міста отримав 4 млн. 845 тис. гривень. Значно прихильнішими продавцями до покупців земельних ділянок виявилися міста Біла Церква, Переяслав-Хмельницький, Фастів — середня вартість квадратного метра землі у них сягнула близько або

лише трохи більш як 40 гривень.

Як розповів начальник Київського обласного головного управління земельних ресурсів Віктор Петрук, загалом торік в області продано 342 земельні ділянки із земель державної власності площею понад 530 гектарів та вартістю понад 128 млн. 620 тис. гривень.

Взагалі не продавали такі землі в Богуславському, Згурівському, Іванківському, Поліському районах і місті Славутичі. Лише по одній-дві земельні ділянки продали в Миронівському, Ставищенському, Тарашанському, Тетіївському, Володарському районах.

Нині Київське обласне головне управління сформуло перелік з 20 земельних ділянок, що можуть бути запропоновані до продажу на земельних аукціонах цього року.

Лариса АТАМАНЧУК,
головний спеціаліст
Київського обласного
головного управління
земельних ресурсів.

На знімку: навіть на Київщині є ще землі...
Фото з архіву КОГУЗР.

прицілом тихого рейдерства

ність за їхню соціальну сферу. Це не наше завдання. Як великий товаровиробник, котрий сплачує солідні податки державі, ми маємо право розраховувати на те, що саме вона візьме на себе функції піклування за своїх громадян. На жаль, цей принцип не спрацьовує. Тому компанія дуже часто допомагає своїм орендодавцям.

На підтвердження цих слів сільський голова із Вільховець, що у тому самому районі, розповідає про те, як вони першими в області розпочали співпрацю зі «СТІОМІ-Холдинг». Коли 800 пайовиків віддали землі в оренду, вона одразу поставила охорону на майновому комплексі. Хоча цей машинно-тракторний парк компанії не потрібен, вона давно працює за найсучаснішими технологіями на новеньких комбайнах і тракторах, але людське майно охороняє. А за потреби можна створити свій сільський кооператив, котрий і городи виоре, і зерно збере, і вантажівку дасть...

Вільхівці — село не таке вже й бідне. Бюджет сільради дотягує майже до 200 тисяч гривень, і значною мірою цьому допомагає компанія, вчасно сплачуючи місцеві податки. До того ж допомогли з газифікацією школи, 30 тисяч гривень надали для будівництва церкви. А коли треба підписати шебенем сільській вулиці, то за безоплатним транспортом

теж ідуть до орендарів. Щороку майже на кожне село, де працює компанія, на різні потреби вона витрачає до 30 тисяч гривень. Якщо врахувати, що більшість сільрад ніколи не дочекаються таких сум із районних бюджетів, то стає очевидним, що така співпраця вигідна.

Такі самі умови доброго співробітництва «СТІОМІ-Холдинг» готовий запропонувати і Жабинцям. Компанія ще не укладала договорів, ще не працювала на жабинській землі, але, розуміючи, що правова і юридична допомога людям потрібна вже тепер, готова допомагати негайно. Тільки-но люди дадуть свою згоду, вона одразу виставить цілодобову охорону майна, досвідчені юристи допоможуть захистити інтереси громади і відстояти це майно в суді. А навесні готова засівати місцеві поля.

Про все це її представники хотіли розповісти людям на зборах. Адже вони мають право вибирати, з ким жити і працювати на одній землі. Ще вчора ледь не в кожній хаті знали, що наступного дня відбудуться збори. Але коли люди почали сходитись, хтось дуже вміло пустив селом чутки: розходьтесь, нічого не буде. І кожен

знову закрався у своїй хаті, махнувши на все рукою: не буде для людей правди, а для Жабинців добра.

Згодом, шоправда, від того, що відвертали людей від клубу, всі відхрестились. І заступник голови РДА, і сільський голова стояли на одному: наша позиція нейтральна, жодному претен-

денту на оренду не надаємо переваги, а люди нехай вирішують самі.

Нехай би і справді самі, якби тихе рейдерство вже не пішло селом, не розносило плітки, не заплющувало очі на те, як зумисне доводиться до банкрутства господарство, не прикривалося законом, вивозячи з села останнє людське майно. Усе це спрацювало

краще, ніж захоплення озброєними людьми підприємства. «Спробуй тепер вирішити, коли у багачів кишені від грошей лопаються, а у нас шкіра», — казали люди. Куди ж диво! І от «нейтральне» тепер начальство, коли за стільки років людям навіть акти на землю не зробили. Жінки тільки підраховують, як здавали спочатку по 30 гривень, потім ще по 50, а за чотири роки документи на руки так і не отримали. І тільки тепер, коли дедалі сильнішим стає в повітрі запах землі, справа потроху починає сходити з місця.

— Жабинці — не єдиний приклад такого ставлення до села, — переконаний Стадник. — Недавно мені передали лист із Іванківського Старосинявського району. Люди розповідають, що одного року з пай отримали по центнеру зерновідходів, другого — 60 кілограмів жита, а торік — по 10 кілограмів цукру і трохи сіна, яке ще й не всім дісталось. І це за того, що в цьому селі одна з найвищих цін на землю не тільки в районі, а й в області, і плата за пай має становити 670 гривень.

Втім, люди переживають не тільки за паї. Хто

ходив на роботу, ніяк не може відвоювати свою тисячу-півтори гривень, що заробили за цілий рік. Не раз прямували делегації із села до районної прокуратури, щоб там розібратися, куди поділося все майно, де гроші, чому село обдерли, як липку. Але правди своєї так і не домоглися. «Допоможіть провести збори і вирішити долю села», — просять, бо далі вже просто край.

Про те, що самі виборсаються із цієї прірви, уже ніхто не веде мову. Хіба не знають, що людське рішення і слово уже давно нічого не вартє: кому воно потрібне, і хто його слухає? Ім тепер насамперед потрібна допомога. Вхопляться за нашіну соломинку — виживуть. Поміляться — залишаться без останнього свого багатства — землі.

Люди тягнуться до того, чийо силу і правду відчувують. В області «СТІОМІ-Холдинг» здали в оренду свої паї вже майже 35 тисяч селян. Майже 60 сіл віддали свої понад 90 тисяч гектарів землі одному господареві. Сподіваються не так на високу платню, як на порядне ставлення і допомогу орендаря, його сильну господарську жилку, котра відродить землю. А з нею, дивись, і сільське життя потроху відродиться.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.
Мал.
Олексія КУСТОВСЬКОГО.

На вулиці Червоноармійській відкрито пам’ятний знак на місці майбутнього пам’ятника Георгію Гонгадзе і журналістам, які загинули за нез’ясованих обставин. *(Прес-служба КМДА)*

Вартість однієї сотки землі під Києвом сягнула 5 264 дол. *(«Корреспондент»)*

■ КОЛОНКА ВЕДУЧОЇ

Ми їх обирали для іншого

Не уявляю, як у Києві орієнтуються приїжджі, але городянам це нелегко. Приміром, збагнути, в якому напрямку чи звідки рухається громадський транспорт, як знайти потрібну вулицю чи вбиральню навіть у центрі міста. Звісно, «язик до Києва доведе», але чому міська влада (і не лише нинішня, а й усі попередні) не подбала про, на перший погляд, тисячі дрібниць, без яких важко обійтися у великому місті й про які не забувають муніципалітети європейських столиць?

Недавно на входах до деяких станцій метрополітену з’явилися біг-борди з картою центру Києва. Щоправда, незрозуміло, навіщо? Їх встановлено так високо, що назв все одно не прочитати. З другого боку, навіщо пасажирам карта центру, наприклад, на станції метро «Дружби народів»? Зазвичай у європейських країнах на станціях метро теж обов’язково є карта району, куди пасажир прибув: за нею легко знайти потрібну вулицю й номери маршрутів громадського транспорту, яким до неї можна дістатися. Там само неодмінно побачите схеми та інтервал руху потягів, інформацію, на якій саме станції можна перейти на потрібний напрямок, а також дороговкази з назвами вулиць. Як і обов’язково знак, де розташовані громадська вбиральня й телефон — те, в чому передовсім мають потребу не лише приїжджі, а й мешканці міста. Карти місцевості, схеми руху транспорту, автомати з продажу квитків у європейських містах — обов’язкові атрибути зупинок громадського транспорту.

Спробуйте зорієнтуватися на київських зупинках і в підземці. Особливо у тисняві пересадкових вузлів та враховуючи кількість стихійних торговців. Якщо назви вулиць і вказуються, то розшукати їх непросто. Як і громадські вбиральні, коли вони навіть є.

Тому щоразу, коли представники міської влади з’ясовують, чия партія більш гідна управляти столицею, я з сумом думаю, чому б їм спочатку не облаштувати громадські вбиральні, зупинки громадського транспорту, зорганізувати належне прибирання і вивезення сміття та ще багато такого, що зробило б життя городян зручним? Власне, для того ми їх і обирали до органів міської влади...

Валентина ПИСАНЬСКА.

Дозволено владою

Мало на якій стіні, паркані, стовпі чи навіть на деревах у людних місцях столиці знайдете клаттик, не заліплений різноманітними об’явами.

Працівники комунальних служб намагаються зідрати цю «творчість» деяких городян, але боротьба нерівна: тих, хто приклеює об’яви більше, ніж комунальників. Тож вони продовжують спотворювати обличчя столиці.

Ще недавно наклеювати об’яви, де кому заманеться, міська влада забороняла. Можливо, заборону скасували? Запитав про це у головного спеціаліста приймальні КМДА Володимира Стащука. Зокрема, чий дозвіл потрібно одержати, щоб наклеїти об’яву, й де саме це можна зробити?

— Дозвіл не потрібен, пояснив пан Сташук. Розмішуйте оголошення де завгодно...

Отакої! А Київ завжди пишався чистотою...

Георгій МІРОШНИК.
Фото Юрія КОСТЮКА.

Пропонуємо роботу. Зарплата низька... Підприємствам бракує кваліфікованих кадрів

Незабаром випускні іспити у школах і вступні у вузах — гаряча пора для дітей і батьків. Коли лихоманка під назвою «Екзамени» минається, найпопулярніше запитання: «Хто до якого вузу вступив?» Не так важливо, що чадо — через малі здібності чи лінощі — ледве витягувало шкільні предмети на «задовільно», у відповідь щонайчастіше почуєте: «Мій — до університету, моя — до інституту».

Таке стовідсоткове вузівське «охоплення» — не проблема, особливо за наявності в батьків важкої калитки. А хто з читачів пригадає, щоб випускник школи пішов навчатися до професійно-технічного училища? Зрештою не всі прагнуть ставати лікарями чи інженерами. Адже один не уявляє життя без учительської роботи, а іншому до вподоби робота з металом.

Але свого часу знехтувавши професійно-технічною освітою як рудиментом радянської епохи, суспільство нині змушене платити за це найвищу ціну: лише в Києві катастрофічно бракує висококваліфікованих робітничих кадрів практично у всіх галузях і фахівців з середньотехнічною освітою. У столиці мешкає десятки тисяч юристів, економістів, менеджерів, але важко знайти достатню кількість кваліфікованих каменярів, мулярів, штукатурів.

Ще складніша ситуація на машинобудівних підприємствах, де спостерігається різке зниження кваліфікаційного рівня робітничих професій — верстатників, ливарників, фахівців з металообробки. Водночас вік працюючих висококваліфікованих робітників сягнув 55 років. І невдовзі замінити їх не буде ким: профтехосвіта в основному знищена, як і безплатна «кузня кадрів» — навчання молоді зміни безпосередньо біля верстата.

Але проблема не лише в тому, що кількість ПТУ можна полічити на пальцях, а й у низькій оплаті висококваліфікованої праці. Приміром, середня зарплата машинобудівників становить 500—600 грн., а інші робітничі спеціальності оплачуються ще нижче. Тому, скажімо, з близько 14 тис. вакансій, котрі пропонує міський центр зайнятості, майже 11 тис. дефіцит робітників. А серед безробітних, котрі стоять на обліку, з такими спеціальностями, — 4 тис. Тож на одного претендента — 2,6 заводські вакансії. Але через низьку зарплатню кияни не поспішають до верстатів. Як, утім, і роботодавці — їй підвищувати.

Тому висококваліфіковані робітники у пошуках

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА (з архіву «Голосу України»).

вищої платні вирушають у мандри по світах, передовсім у сусідню Росію, яка платить їм хоч і менше, ніж своїм громадянам, але значно більше, ніж вони одержували б в Україні. Приміром, коли зарплатня водія київського автобуса становить дві тисячі гривень, то в Москві йому за таку само роботу платять 1 тис. дол. Утім, закордон платять більше не лише кваліфікованим кадрам, а й прибиральницям, і різноробам.

Наталія КРАВЧЕНКО.

На знімку 1998 року: майстер Петро Кінколіх з учнями ПТУ № 3 в лабораторії гарячої обкатки автодвигунів.

«20 сходинонок до дна»

■ МИ ПРО ЦЕ ПИСАЛИ

Під такою назвою 28 лютого в сторінці «Київ» надрукований критичний матеріал про підземний перехід під майданом Незалежності.

Але це там, нагорі, де розгулює багата публіка та шурхотять шини престижних автомобілів. А за 20 сходинонок донизу побачите інший Київ — брудний, п’яний, обкурений, жебрацький. Крім того, у переході, незважаючи на начебто заборонену міською владою стихійну тор-

гівлю, торгують чим завгодно — від квітів, сувенірів, господарських дрібничок — до тих товарів, котрі продавці не афішують.

На критичну кореспонденцію редакція одержала відповідь від головного управління МВС у місті Києві, у якій повідомляється про велику роботу,

котру міліція проводить у цьому районі столиці, зокрема й у переході. І про велику кількість затриманих порушників громадського порядку та стихійних торговців. А також про те, що торік у вересні проведена спільна нарада відповідальних за порядок у переході організацій і підприємств, на якій визначені заходи щодо ліквідації несанкціонованої торгівлі й що робота в цьому напрямку триває.

Леонід учинив по-ленінськи

Розпочався двомісячник з благоустрою...

А також озеленення і поліпшення її санітарного стану. Опоненти міського голови зазначають, що він у такий спосіб виконує заповіді Ілліа.

КМДА запрошує городян на весняне прибирання міста. А про місце та обсяги робіт добровольці зможуть дізнатися у райдержадміністраціях...

КМДА насправді робить добру справу, запрошуючи киян узяти участь у благоустрої. Тільки, якщо відверто,

то робить це по-радянськи: хоче допомогти — звертайтеся до райдержадміністрації.

Минулої весни я гостювала у приятельки у Гамбурзі. І дуже здивувалася, одного дня прочитавши об’яву на щиті оголошень біля будинку: «Наступної суботи магістрат проводить весняне прибирання району. Запрошуємо бажаних попрацювати на свіжому повітрі. Інвентар і рукавиці можна одержати на місці збору (адреса

вказувалася. — Авт.) Після суботника пригощаємо пивом».

Заради цікавості пішла на суботник разом з приятелькою і подивувалася ще раз: відер, лопат, мітел, граблів, рукавиць вистачило на всіх. Як і роботи, після якої районна влада насправді безплатно пригостила всіх пивом. За довгими столами люди знайомилися, спілкувалися, а гості з України наперебій пропонували «ще й ще кужлик».

Наталія КАЩУК.

■ СТОЛИЦЯ КОРОТКО

Арсенал зброї

У Києві в підвалі п’ятиповерхового житлового будинку на бульварі Дружби народів виявлено арсенал зброї, вибухівки і детонаторів. За повідомленням Центру громадських зв’язків ГУ МВС України в Києві, експерти встановлюють кількість і характер арсеналу.

3 комфорт

Столична влада вирішила, що працювати на київських маршрутах будуть тільки підприємства, котрі воло-

д і ю т ь парком великих і надвеликих автобусів, що відповідають європей-

ським екологічним нормам. Дозвіл на перевезення киян у таксомоторному режимі зможуть одержати лише компанії, які готові випустити на лінії автобуси, що мають не менш як 19 сидячих місць, двоє автоматичних дверей і двигун класу не нижче «Євро-1» (за винятком маршрутів з незначним пасажиропотоком, складними шляховими умовами і рельєфом місцевості). Вік машин не має перевищувати восьми років.

У гори на... тролейбусі

Уряд Автономної Республіки Крим планує забезпечити тролейбусами, виготовленими на київському авіазаводі «Авіант», деякі кримські маршрути, зокрема, міжміську гірську трасу «Сімферополь—Алушта—Ялта». Для цього потрібно майже 100 машин марки «Київ-12.10». В Алушті вже працюють чотири такі тролейбуси. Вони мають підвишену комфортність, оснащені двигуном, що його комплектують деталями і системою електронного керування від чеської компанії «Skoda», а корпус виготовлено з вітчизняних матеріалів.

Ідея не дає спокою

КМДА все-таки має намір запровадити тарифи на комунальні послуги для багатих, повідомив заступник міського голови Денис Басс: вони заможніші, тож їм простіше заплатити більше, ніж звичайним людям. Така система тарифів передбачає різницю в оплаті між багатими і бідними приблизно в 1,5—2 рази.

А от депутат Київради Олександр Бригинець (фракція БЮТ) вважає, що така ідея — хороша, але «є економічно обґрунтовані тарифи, за якими повинні платити всі». Він наголосив, що в бізнесменів більше грошей, але при цьому вони також платять податки.

Тим часом тарифи для багатих ніким не затверджено, тому можуть змінюватися — або зростати, або знижуватися.

Будови в парках?

Столичні парки — культури і відпочинку «Перемога» у Дніпровському рай-

оні, Партизанської слави в Дарницькому районі, Деснянський, а також парки і сквери в Подільському районі — під загрозою забудови. Про це повідомив начальник головного управління охорони навколишнього природного середовища Олександр Прогнимак. За його словами, вже є рішення про виведення із зеленої зони 1,5 га землі в парку «Перемога». Її планують забудувати розважальними комплексами і ресторанами. Але на узгодження в головком жодних проектів не надходило, заявив О. Прогнимак.

За повідомленнями прес-служби КДМА, інформагентств підготувала Наталія КРАВЧЕНКО.
Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА, Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Що навесні необхідніше: кохання чи вітаміни?

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Володимир, 19 років

Безумовно, кохання. Потребу в ньому відчуваєш завжди, тим паче навесні. Хоча вітаміни теж раджу всім вживати.

Аліна, 20 років
Цієї весни

мені потрібніше кохання. Тому що завдяки йому я отримую вітаміни. Кохання для мене —

найголовніший вітамін життя.

Олександр, 18 років

Вітаміни з коханням. Без одного поганим буде інше.

Юлія, 18 років

Я вважаю, що потрібно й те, й інше. Однак важливіше все-таки кохання. Весна — такий час, коли хочеться романтики, чогось особливого. Починає все розпускатися, і нові почуття просто необхідні.

Олександр, 17 років

Безумовно, кохання. Це ж природно, хоча й не можу пояснити, чому. Я вживаю достатньо багато вітамінів і більше мені їх не потрібно.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

АНЕКДОТ ДНЯ

Хлопець каже своїй подружці: «Люба, я тебе так кохаю, що ти собі навіть і не уявляєш. Зранку я не снідаю тому, що думаю про тебе. Удень я не обідаю тому, що думаю про тебе. Увечері я не вечеряю тому, що думаю про тебе. Я і вночі не сплю тому, що ХОЧУ ЇСТИ!!!».

ГОСТРИЙ КУТ

Ірині 25 років. До Києва молода майстер-перукар прийшла з Івано-Франківська. Працювала на фірмі, здобувала досвід за кордоном, а згодом почала приймати клієнтів (яких за кілька років назбиралося чимало) вдома. Коштують її послуги недешево, але старі клієнти на це не звважають. Два роки тому Ірина взяла в банку кредит — 90 тисяч доларів на придбання трикімнатної квартири: протягом 25 років виплачуватиме трохи більш як по 900 доларів щомісяця. Каже, для неї сума хоча й чимала, але не смертельна. Та сьогодні дуже мало молодих українців, навіть працюючи на трьох роботах, можуть собі дозволити придбати помешкання у кредит. Такі, як Ірина, у нас, швидше, виняток із правила...

«Держава» нам допоможе?

У Державному фонді сприяння молодіжному житловому будівництву, наприклад, обіцяють дати пільговий кредит на квартиру чи будинок, якщо ти молодий і потребуєш поліпшення житлових умов.

«Система досить проста, — каже голова правління фонду Валерій Омельчук. — Такий кредит надається молодим людям чи сім'ям до 35 років, котрі перебувають на квартирліку та мають певний рівень платоспроможності. Адже це хоч і пільговий, але все-таки кредит — терміном до 30 років під 3 відсотки річних». Якщо у вас є діти, це істотно впливає на умови кредитування, розказав Валерій Олексійович: коли сім'я має трьох і більше малюків, держава не стягує з неї відсотки та списує половину боргу. Для жителів сіл, райта обласних центрів діє близько 100 таких пільгових програм.

Але не лише діти допоможуть отримати кредит та полегшити умови: нау-

■ ДО РЕЧІ

Щоб подати заявку на молодіжний кредит, потрібно зібрати такі документи: довідку про перебування на квартирліку; довідку про склад сім'ї; копію свідоцтва про шлюб (якщо одружені); паспортні дані; копію свідоцтва про народження дитини (дітей); документи, необхідні для визначення платоспроможності та копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера й написати заяву про надання кредиту.

Дорого і сердито

Якщо ж, сподіваючись на допомогу держави, молода сім'я чекатиме квартири у кращому разі два-три роки, то приватні банки дадуть вам гроші од-

ковий ступінь чи видатні досягнення у спорті прискорять отримання пільгового житла. Єдина проблема — в нашій державі «кандидата наук» чи «майстра спорту» можна отримати не лише за досягнення, а й за гроші...

Один із мінусів програми — нормативна вартість житла. У Києві, наприклад, 1 жовтня 2006 року квадратний метр офіційно коштував 3356 гривень, реальна ж його вартість у кілька разів більша (понад 2 тисячі доларів). Мало яка сім'я зможе із власного бюджету покрити цю різницю.

Валерій Омельчук розповів і про доступнішу програму фонду, яка почала діяти з 2003 року. Молода родина бере кредит на житло в комерційному банку — партнера фонду (сьогодні їх 21), а держава компенсує частину відсотків у розмірі облікової ставки Нацбанку України.

За словами Валерія Олексійовича, у 2004—2005 роках було укладено близько 17 тисяч таких угод, а минулого, через недостатнє фінансування, — жодної. Та голова правління фонду цього-річ прогнозує поліпшення ситуації: держава має виділити трохи більш як 200 мільйонів гривень.

Достатньо цього чи ні, нескладно підрахувати: у черзі на молодіжний кредит сьогодні перебуває 16 тисяч родин, потребує його, за офіційними даними, 100 тисяч (за інформацією фонду, ця цифра втричі більша). От і підрахуйте свої шанси на пільгове житло, якщо за 8,5 року існування фонд «заселив» лише 25,5 тисячі молодих сімей.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

разу. Звичайно, лише за умови, що ваше фінансове становище це дозволяє.

Різні банки пропонують клієнтам різні умови. Ірина, яка вибрала саме такий варіант, каже, що, окрім витрат, про які написано у брошурах чи розповідають працівники банків під час попередніх бесід, додається й чимало інших. І це коли договір вже майже підписаний. Тож потрібно скрупульозно ставитися до кожного пункту кредитної угоди. Крім того, оскільки мало хто сьогодні отримує високу «білу» зарплатню, то плюсом є те, що деякі банки можуть враховувати й незадекларовані прибутки, якщо можете їх підтвердити наявністю машини, дачі, способом життя тощо. Але всі, хто брав кредит у банку, радять буди пильними та пам'ятати, що комерційна установа ніколи не працює собі на збиток, тож переплатити доведеться чималу суму.

Придбати будинок чи квартиру самостійно можуть лише молоді українці з достатком вище середнього, та й то не в найдорожчих містах. Адже в Києві, Донецьку чи Львові житло на кілька порядків дорожче, ніж, скажімо, в Козельці чи Ніжині. Деякі молоді сім'ї починають знімати житло, чекаючи на милість держави чи спадок далекого родича, так і живучи все життя по чужих помешканнях. І хоча гроші, витрачені на оренду квартири за кілька десятиліть, перевищують вартість квартири, але іншого виходу молоді переважно не має...

Тож брати кредит чи ні, і якщо так, то в кого, знімати, купувати житло чи жити з батьками, вирішувати вам. Варіантів начебто чимало, але то тільки на перший погляд, бо частіше для нашої молоді житлові мрії так і залишаються мріями. І тут, на жаль, без варіантів.

СТУДЕНТСЬКЕ ЛАВЕ

Як заощадити за кордоном

Для цього потрібно оформити Міжнародне студентське посвідчення (International Student Identity Card) ISIC. Щороку понад 4,5 мільйона молодих людей в усьому світі стають власниками таких карток.

Цей документ діє більш як у 100 країнах, зокрема і в Україні. Крім того, що картка ISIC — це посвідчення особистості, вона дає власникові чимало переваг. По-перше, розміщення в готелях, авіа- і ж/д квитки, відвідування музеїв, кінотеатрів, виставок, клубів і навіть покупки в магазинах обійдуться вам дешевше. Приміром, у червні за квиток до Вашингтона й назад за молодіжним тарифом треба заплатити щонайменше 790 доларів, а за наявності міжнародного студентського квитка — близько 400. Відчайте різницю!

По-друге, доступ до міжнародної телефонної інформаційної служби. Туди можна безкоштовно телефонувати й консультуватися у разі виникнення юридичних, медичних та інших проблем.

По-третє, право користуватися пільговою системою комунікацій

(знижки на міжнародні телефонні розмови до 70 відсотків).

У нашій країні також надається чимало знижок від 3 до 20 відсотків з ISIC: у магазинах, клубах, кіно, барах і ресторанах, деяких медичних установах, музеях, мовних курсах тощо.

Оформити міжнародне посвідчення може будь-який студент (і навіть школяр, якщо йому виповнилося 12 років) денного відділення навчального закладу (інституту, університету, коледжу, академії, ПТУ, школи тощо), розповіли в офісі ISIC в Україні. Для того, щоб одержати картку, необхідна фотографія 3x4, студентський або учнівський квиток і знати, як пишуться ваші ім'я і прізвище латинськими буквами. Коштує це 30 гривень — і за п'ять хвилин ISIC у вас у кишені. Щоправда, щорічно доведеться обновляти картку, адже діє вона лише впродовж вересня—травня.

Документи приймають у двох офісах Києва, а якщо ви не живете у столиці, то фото і копію документів можна надіслати й поштою.

Вероніка і король

■ ЛЮДИНА З МОТОРЧИКОМ

На показ нової колекції одягу «Етнomanія» молоді київської дизайнерки Вероніки ЖАНВІ (на знімку) минулого тижня завітав «король», або, як його ще називають, «дідуся високої моди», 74-річний Пако Раббан.

Українська Вероніка та іспанський «король» кілька місяців тому познайомилися в Парижі, а вже після приїзду до Києва Пако Раббан розсипався в компліментах: «Вероніка стиліст інтернаціональний, роботи її ідеальні за кольором та фасоном. У питаннях стилю вона не потребує жодних порад».

Така висока оцінка модного гуру не випадкова. У свої 28 Вероніка Жанві чимало досягла: 2000 року відкрила в Києві власний Будинок моди, 2003-го перемогла в конкурсі «Кришталевий силует», стажувалася у столиці стилю Парижі, 2004 року брала участь в ук-

раїнських «Сезонах моди». Усього цього киянці із французьким прізвищем (воно дісталось їй від бабусі, означає «шлях». — Авт.) виявилось замало. Під час прес-конференції в УНІАН молода дизайнерка заявила, що вітчизняний тиждень моди не розвивається, тож Вероніці забалося слави світової. Що ж, благословення Пако Раббана вона вже має!

Жанві й зовні чимось нагадує французенку —

мініатюрна жінка з великими амбіціями. Вона не вірить у казки, каже, що, лише працюючи, можна чогось досягти. Вона встигає ростити дитину, одночасно «підкорюючи» всесвітньо відомих дизайнерів.

У жовтні цього року Вероніка Жанві планує презентувати спільну із Пако Раббаном колекцію одягу, якою обіцяє вдихнути нове життя в українську моду. Чи знає про такі глобальні плани українки «король», з його відповідей зрозуміти було неможливо, адже єдине, що він пообіцяв, — бути наставником Вероніки. У будь-якому разі, до майбутньої колекції та й до самої дизайнерки уваги приїзд Пако Раббана привернув чимало. Хтозна, можливо, відгуки про гламурні, вишукані та невимовно жіночні моделі нашої співвітчизниці через якийсь час почують вже з паризьких подіумів...

Фото

Костянтина МОХНАЧА.

Чи стане Буковина пілотним регіоном — своєрідною «лабораторією» відносин із Євросоюзом?

(Початок на 5-й стор.).

Делегатка німецької економіки в Україні Карін Рау під час бізнес-форуму у Дармштадті, де від України була представлена єдина Чернівецька область, яскраво сформулювала розуміння європейцями цієї нашої перспективи: «Потенційні німецькі інвестори відчули й зрозуміли, що буковинська ментальність сьогодні ближча до Європи і європейських інвестицій, аніж навіть Румунія чи Болгарія». Час вимагає нового бачення співпраці з регіонами Європи у сучасних європейських кордонах. Після чергового розширення ЄС — вступу Румунії, довжина спільних кордонів країн ЄС з Україною подвоїлася. З цього року Чернівецька область межує з Євросоюзом, і розбудова сполучень від Балтики до Середземномор'я та зі Сходу на Балкани знову набуває стратегічного значення для континенту.

— **Що це дає Україні загалом і Буковині зокрема?**

— Головною складовою цього процесу є реалізація транзитного потенціалу через унікальне географічне положення Буковини. Після попередніх узгоджень із румунською стороною, а також останніми рішеннями ЄС створилися реальна перспектива відновлення автомобільних і залізничних шляхів через Чернівецьку область як додаткових відгалужень п'ятого й дев'ятого транс'європейських транспортних коридорів. Це суттєво прискорить європейський вантажопасажирський транзит через Україну та сприятиме подоланню дотаційного становища регіону. Третина українсько-румунської ланки нового кордону з Євросоюзом припадає на Чернівецьку область. У нас розташовані важливі автомобільний та залізничний пункти пропуску. Буковинський транспортний вузол за щільністю автомобільних і залізничних сполучень на 1000 квадратних метрів посідає третє місце в Україні.

— **Чому ж досі розвиток транспортної інфраструктури у нашому регіоні перебуває поза увагою Києва?**

— На жаль, розвиток інфраструктури на ділянці державного кордону України з Румунією залишається на рівні 70-х років минулого століття. Тоді як на кордонах із Польщею, Словаччиною, Угорщиною цьому вже приділяють серйозну увагу. Час замкнути транспортний ланцюг. Співпраця на українсько-румунському кордоні потребує нагальних і докорінних змін. Найперше треба привести пункти пропуску у відповідність до європейських вимог для реалізації потенціалу транзиту вантажів, енергоносіїв, організації пасажирських перевезень, сталого інноваційно-інвестиційного розвитку територій та їхньої екологічної безпеки, розвитку міжлюдських контактів. У Чернівецькій області діє 7 пунктів пропуску, лише два з них — міжнародні, статус інших після вступу суміжної держави до Євросоюзу досі не визначено. Згідно ж із вимогами ЄС пункти пропуску мають діяти через кожні 30 кілометрів державного кордону, із приведеними у відповідність до євростандарту під'їзними дорогами та створенням відповідної інфраструктури. Регіональна політика ЄС надає необхідні умови для розв'язання цих проблем.

— **Чому ж наочно це видно тільки по той бік кордону?**

— Бо румунська сторона вдало використовує ці можливості. Лише для облаштування головного автомобільного пункту пропуску «Сірет» сусіди залучили 6 мільйонів євро. Згідно з новими програмами євросвідства з Румунією ми теж отримали від Євросоюзу унікальну можливість здійснювати проекти за рахунок європейських асигнувань — до 90% їхньої вартості. Але за умови співфінансування решти витрат українською стороною. Прикро, що з боку України цей механізм досі не запущено, хоча вже ухвалено Закон України «Про транскордонне співробітництво», ініціатором якого була наша область. Про це йшлося 19 лютого цього року на виїзному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, яке відбулося у Чернівцях. На травень заплановано парламентські слухання з транскордонної співпраці.

За результатами наради, проведеної шостого березня у

Чернівцях Президентом Віктором Ющенко, названі буковинцями проблеми прикордоння розглядатимуться на засіданні РНБО і міжнародній конференції на Волині. У цьому контексті, на мою думку, мають розв'язуватися ще більш складні проблеми реалізації транзитного потенціалу України та її регіонів, як-то спрощення візового режиму на засадах взаємності, посилення інформаційної присутності України в прикордонні. Очевидно, додаткового опрацювання потребують питання сталого розвитку та техногенно-екологічної безпеки Карпатсько-Дунайського регіону, зокрема, поєднання ініційованої Україною Карпатської конвенції з програмами євросвідства ЄС.

Реалізація транзитного потенціалу як товару дасть змогу забезпечити інноваційно-інвестиційний прорив у низці ключових галузей краю, як-то зростання малого та середнього підприємництва, запровадження новітніх технологій і підвищення конкурентоспроможності в агропромисловому, лісодеревообробному, туристично-рекреаційному та інших сучасних секторах економіки. Це зніме диспропорції у зайнятості та рівні доходів населення, цінах на деякі види товарів тощо. У цій само площині слід розглядати й ініційований Чернівецькою областю законопроект про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку, насамперед у прикордонні. Надання переваг дасть змогу залучити в економіку краю іноземні та вітчизняні інвестиції. А це, у свою чергу, активізує економічну активність у краї, структурує продуктивні сили, вирівняє рівень оплати праці, дозволить створити адекватні регіонам суміжної держави умови.

— **Поки що віз і нині там, хоча для області такий закон — на вагу золота...**

— Робоча група Міжвідомчої комісії з питань функціонування вільних економічних зон і території пріоритетного розвитку, яка вивчала ситуацію безпосередньо в області, загалом погодилась із запропонованим законопроектом і рекомендуватиме його прийняття. Під

ґрунтам для розробки цього законопроекту був усебічний аналіз економічних перспектив Буковини. Вони виявились невтішними. Після розвалу командно-адміністративної системи область втратила військову промисловість, а альтернативи не отримала. За нашими підрахунками, Буковина може надалі ставати дедалі залежнішою фінансово від центру. Звісно, така перспектива нас не влаштовує. Тим паче, область має можливість стати економічно самодостатньою, а не чекати на дотації. Для цього треба створити умови. Інакше Чернівецька область може опинитися на узбіччі соціально-економічного розвитку країни. Перед Буковиною стоїть реальна небезпека залишитися територією, наближеною до депресивної, стати сировинним придатком, європейським тупиком.

— **Ви, звичайно, із цим миритися не збираєтесь?**

— Ні. Бо Буковина насправді є частиною Європи. Саме так маємо позиціонувати наш край у світі та, ще важливіше, — для самих себе. Тому що це категорія не економічна, а швидше психологічна й ментальна. Жоден інвестор не вирішить наших проблем, якщо ми самі цього не забажаємо. На своєму рівні буковинська влада вже опрацювала низку ключових пропозицій стосовно співпраці, зокрема з румунськими партнерами в рамках Єврорегіону «Верхній Прут». Результатом цих ініціатив має стати залучення прямих іноземних інвестицій до ключових галузей економіки краю. Буковина також представлена у мікререгіональному об'єднанні «Чотири регіони для Європи», наша область — єдина в Україні, яку запросили до участі в європейському робочому об'єднанні «Альпи-Адріатика». Буковинські делегації на всіх без винятку мікререгіональних зустрічах проявляли себе найбільш ініціативно. Під час офіційних переговорів у рамках проекту «Чотири регіони для Європи» обговорювали переважно запропоновані нашою стороною пропозиції стосовно поглиблення й конкретизації співпраці територій. Зокрема, щодо створення транс'європейського транспортного коридору через Буковину. Очевидно, наші аргументи було почуто, і це дало змогу міністру Кабінету міністрів Баварії Мартіну Ноймайєру недвозначно висловитись: «Вважайте, що Буковина вже заручилася підтримкою Баварії у Євросоюзі щодо розвитку інфраструктури транзиту». Ми маємо домогтися лобі інтересів Буковини не лише в найвищих ешелонах української влади, а й у європейських інституціях. Для цього й використовуються наявні партнерські стосунки з територіальними структурами Австрії, Німеччини, Франції, Румунії, а також налагоджуються нові контакти.

— **Структура української влади така, що дотримуватися одного вектора регіональним владам фінансово небезпечно. Які перспективи Росії на Буковині?**

— Вже досягнуто домовленостей із заступником голови Ради Федерації Олександром Торшиним. Ідеться про залучення російських капіталовкладень для реставрації унікального Успенського собору у світовому центрі старообрядництва — селі Біла Криниця в прикордонному Глибоцькому районі. Плануємо там будівництво комфортабельного готелю та створення сучасної інфраструктури. Іншою туристичною Мешкою вже стає Хотинська фортеця, яку облюбовували вітчизняні та російські кінематографісти, яку щороку відвідують тисячі польських туристів, теж історично причетних до цієї твердині в Дністрі. У такому контексті особливого звучання набувають грандіозні завдання крайової влади стосовно відзначення наступного року 600-річчя Чернівців і проведення першого Всесвітнього форуму буковинців. Унікальна можливість для нового поштовху в розвитку контактів, створення усіх передумов для реальної апробації механізмів Євросоюзу на Буковині, яка є пілотним регіоном цього процесу. Ми маємо всі підстави стати своєрідною «лабораторією» Європи регіонів. Я в цьому переконаний. Пам'ятаєте політику Габсбургів? Нове — це добре забуте старе.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: голова Чернівецької облдержадміністрації Володимир Куліш.

Українська музична культура зазнала неоправної втрати

На 88-му році життя перестало битися серце видатного українського музиканта, композитора, педагога, народного артиста України, професора Миколи Івановича Різольа.

М. І. Різоль народився 19 грудня 1919 року в м. Дніпропетровську в робітничій сім'ї. У складі Червоноармійського ансамблю пісні і танцю пройшов шляхами Великої Вітчизняної війни (1941—1945 рр.). В 1939 році разом із сестрами Раїсою і Марією Білецькими та І. Журомським М. І. Різоль заснував квінтет баяністів, який проіснував понад 50 років (!), піднявши ансамблеве народно-інструментальне мистецтво до найвищого професійного, взірцевого рівня!

60 років свого творчого життя Микола Іванович віддав педагогічній справі, виховавши кілька поколінь музикантів-баяністів, серед яких народні артисти України — В. Бесфамільнов та С. Грінченко.

Микола Іванович здійснив десятки перекладень класичної та сучасної музики для квінтету баяністів, створивши яскравий, самобутній репертуар.

Обробки українських народних пісень, танців, мелодій народів світу стали для баяністів багатьох поколінь та країн улюбленими, їх виконують музиканти всіх рівнів навчання, вони ввійшли до «золотого» фонду народно-інструментального мистецтва. Микола Іванович Різоль — ціла епоха в цьому жанрі!

Справу Миколи Івановича продовжують його духовні учні та онуки — Квінтет баяністів імені Миколи Різольа Національної філармонії України.

Світла пам'ять про неповторного Миколу Івановича Різольа назавжди залишиться в наших серцях.

Ю. Богучийкий, А. Авдієвський, В. Бесфамільнов, С. Грінченко, М. Давидов, П. Заїка, Д. Остапенко, В. Рожок, А. Семешко, В. Зубицький, В. Рунчак, П. Фенюк.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Акціонерний комерційний банк "ХФБ Банк Україна"
(з місцезнаходженням за адресою Ярославів вал, буд. 14А, м. Київ, Україна; тел. +038 044 230 33 00), пропонує наступний порядок денний загальних зборів акціонерів, що відбудуться 7 травня 2007 року. Збори почнуть свою роботу о 12.00. Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Ярославів Вал, буд. 14А.

Порядок денний зборів:

- 1) Обрання голови та секретаря зборів, затвердження порядку денного.
- 2) Затвердження підтвердженого аудитором річного звіту за 2006.
- 3) Розподіл прибутку за 2006 рік.
- 4) Зміни у Правлінні, Спостережній Раді і Ревізійній Комісії АКБ "ХФБ Україна"

Основні показники фінансово-господарської діяльності АКБ "ХФБ Україна" є наступними (тис. грн.)*

Найменування показника	період	
	2006 рік	2005 рік
Усього активів	2583315	1337663
Кредити та заборгованість клієнтів	2051381	1094597
Інвестиції в цінні папери	66157	71756
Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	102340	67299
Кошти в інших банках	573318	264784
Нерозподілений прибуток минулих років	17304	23175
Власний капітал	240129	179600
Статутний капітал	109834	109834
Кошти банків	1283776	811597
Кошти клієнтів	1084579	462067
Чистий прибуток (збиток)	57539	47776
Кількість акцій на кінець періоду (шт.)	1098342	1098342

Постановою господарського суду Миколаївської області у справі №5/71/07 від 28.02.2007 р. товариства з обмеженою відповідальністю «ОРІОН» (ЄДРПОУ 20862519, м. Южноукраїнськ, вул. Дружби Народів, 18-а) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сороковикова Андрія Юрійовича (ліцензія АБ №271581 від 28.11.2005 р.). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 діб з моменту опублікування оголошення за адресою: Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Косіора, 117, тел.: 8 (067) 564-99-17.

Постановою господарського суду Миколаївської області у справі №5/601/06 від 23.01.2007 р. СГ ТОВ «РокосіПал» (ЄДРПОУ 32580086, м. Баштанка, вул. Вишнева, 51) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Цурику Михайла Вікторовича (ліцензія АБ №271505 від 16.11.2005 р.). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 діб з моменту опублікування оголошення за адресою: м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенка, буд. 2/1, кв. 41.

Господарський суд міста Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44Б) постановою по справі № 24/150-6 від 01 березня 2007 року визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Рікар», юридична адреса: м. Київ, вул. Молодогвардійська, 11, код ЄДРПОУ 34242183 і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Нестеренко Романа Вячеславовича, м. Київ, вул. Антонова, 37, кв. 1.

Претензії приймаються протягом одного місяця з дня публікації даного оголошення.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, Адміральська, 22а) від 13 березня 2007 року у справі № 5/90/07 Товариство з обмеженою відповідальністю «Ноялс» (юридична адреса: м. Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 91; ЄДРПОУ 33854529) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тимофєєву Ларису Борисівну (ліц. АВ № 158278 від 16.10.06 р., адреса: 54017, м. Миколаїв, а/с 179, тел. (512) 47-89-69).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22-а) від 13 березня 2007 року у справі №5/91/07 Товариство з обмеженою відповідальністю «Ман-Південь» (юридична адреса: м. Миколаїв, вул. Млинова, 23; ЄДРПОУ 33572909) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Тимофєєву Ларису Борисівну (ліц. АВ №158278 від 16.10.2006 р., адреса: 54017, м. Миколаїв, а/с 179, тел.: (512) 47-89-69).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Ленінський районний суд м. Вінниці викликає відповідачів Пришву Володимира Радіоновича та Дудник Людмилу Яківну, мешканців м. Києва по цивільній справі за позовом Пришви Григорія Радіоновича про визнання права власності на спадкове майно.

Судове засідання відбудеться 30 березня 2007 р. о 14:00 год. в приміщенні Ленінського районного суду м. Вінниці, розташованого за адресою: м. Вінниця, вул. Грушевського, 17.

У разі неявки справа слухатиметься за вашою відсутністю та на підставі тих доказів, які є в матеріалі справи.

Ухвалою господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 11.01.2007 р. у зв'язку з невиконанням боржником умов мирової угоди що укладену між боржником ВАТ «Нижнянське» (Хмельницька обл., Деражнянський р-н, с. Нижне, код ЄДРПОУ 00412487) та кредиторами у справі і яка затверджена ухвалою господарського суду від 24.03.2006 р. розірвана, поновлено провадження у справі.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шишкіна Сергія Вікторовича, ліцензія АВ №158284 від 16.10.2003 р. (29000, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 17/3, кв. 47).

Господарський суд Запорізької області, 69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4, постановою №21/39/07 від 23 лютого 2007 р. визнав банкрутом приватне підприємство «Укртрансавто», 71100, Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Димитрова, буд. 42, кв. 319 (код ЄДРПОУ 30000366) р/р №26008330334981 в АКБ «Укрсоцбанк», МФО 313010, код 09313019 і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Бердянську ОДПІ у Запорізькій області.

Претензії приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 7100, Запорізька обл., м. Бердянськ, пр. Праці, 20, тел.: (06153) 386-56.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) постановою від 27.02.2007 р. у справі №Б29/209-06 визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Васильківське хлібоприймальне підприємство» (код ЄДРПОУ 00954455, адреса: 52209, Дніпропетровська область, м. Жовті Води, вул. Будьонного, 88, п/р №26009000583003 в КДМ АТ «ІНДЕКС БАНК» в м. Васильків, МФО 300818) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Рєву Максима Олександровича, ліцензія серії АВ №271665, адреса: 49038, м. Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 98, 4-й поверх.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, Адміральська, 22а) від 13 березня 2007 року у справі № 5/89/07 Державне підприємство «Шовкорадгосп «Новокатеринівський» (юридична адреса: 57061, Миколаївська обл., Веселинський р-н, с. Новокатеринівка, вул. Садова, 12; ЄДРПОУ 00702374) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено голову ліквідкомісії — Татарчука Б. Ю. (наказ Мінагрополітики України № 99 від 07.03.2006 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

1. Замовник торгів **Товариство з обмеженою відповідальністю "Сервіс-Інвест", код ЄДРПОУ 31018149.**
1.1. Поштова адреса замовника: **83055, м. Донецьк, вул. Челюс-кінців, 151.**
2. Інформація про предмет закупівлі:
Закупівля схем інтегрованих та мікромодулів релейного захис-ту, а саме:
2.1. **ЛОТ 1: Закупівля мікропроцесорних резервних захистів повітряних ліній 110 кВ.**
2.2. **ЛОТ 2: Закупівля мікропроцесорних диференціально-фазних захистів повітряної лінії 110 кВ та мікропроцесорного захисту повітряних ліній 110 кВ з високочастотним блокуванням.**
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковано **в газеті "Голос України" № 21 (4021) від 06.02.2007 г., а також на офіцій-ному Інтернет-сайті НКРЕ України www.nerc.gov.ua за № 49893**
4. Дата акцепту тендерних пропозицій, що визнані найкращими: **16.03.2007 р.**
5. Вартість договору:
ЛОТ 1 73 984,80 грн. (сімдесят три тисячі дев'ятсот вісімдесят чотири грн. 80 коп.) з ПДВ.
ЛОТ 2 319 056,00 грн. (триста дев'ятнадцять тисяч п'ятдесят шість грн. 00 коп.) з ПДВ.
6. Інформація про переможців торгів:
2.1. Щодо Лоту 1 - **ДП "Сіменс Україна", код ЄДРПОУ 24940089**
6.1.1. Поштова адреса переможця: **03150, м. Київ, вул. Предсла-вінська, 11-13;**
6.1.2. Телефон: **(044) 201-24-37**
2.2. Щодо Лоту 2 - **ТОВ НВП "Хартрон-Інкор", код ЄДРПОУ 25187880**
6.2.1. Поштова адреса переможця: **83052, м. Харків, вул. Мель-никова, 45;**
6.2.2. Телефон: **(057) 704-77-10**

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру наступних підпри-ємств:
— ДП «Укрпромпроектбудсервіс» (02094, м. Ки-їв, вул. Попудренка, 52, код ЄДРПОУ 31669194), Постанова від 21.12.2006 р. справа № 15/841-б;
— ПП «Житло побут 3» (02094, м. Київ, вул. Маг-нітогорська, 1, к. 42, код ЄДРПОУ 32661128), Пос-танова від 19.12.2006 р. справа № 15/825-б;
Ліквідатором банкрутів призначено Державну податкову інспекцію у Деснянському районі м. Ки-єва (02217, м. Київ, вул. Закревського, 41).
Претензії кредиторів та заяви можливих санато-рів приймаються протягом 30 днів з дати опубліку-вання оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відкрите акціонерне товариства «Рубін»

повідомляє, що проведення загальних зборів акціонерів, що відбудуться 15 травня 2007 року об 11.00 годині за адресою: м. Донецьк, вул. Щорса, 97 (приміщення Донецького технікуму хіміч-них технологій).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

- Звіт Правління про результати фінансово-господарської ді-яльності за 2005, 2006 роки.
- Звіт ревізійної комісії за 2005, 2006 роки.
- Затвердження річних балансів та розподіл прибутку за 2005-2006 р. р.
- Звіт Спостережної Ради за 2005, 2006 роки.
- Затвердження договору на отримання кредиту з «Укрсоцбан-КОМ».
- Затвердження нової редакції Статуту БАТ «Рубін».
- Вибори Правління БАТ «Рубін».
- Вибори Спостережної Ради БАТ «Рубін».
- Про реорганізацію БАТ «Рубін» у товариство з обмеженою відповідальністю.
- Про умови, порядок та строки викупу акцій, їх обміну на час-тки у статутному фондї товариства з обмеженою відповідальністю
- Прийняття рішення про скасування реєстрації випуску акцій. Реєстрація учасників зборів з 9 год. 30 хв. до 10 год. 45 хв.
- Акціонерам при собі необхідно мати документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів та юридичним особам - довірє-ність, оформлену відповідно до діючого законодавства.
- Довідки за телефоном: (062) 311-78-40.

Правління БАТ «Рубін».

Втрачені печатку підприємства, установчі документи та свідоцтво про реєстрацію Приватного підприємства «Фемі-да» (юридична адреса: 03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жов-тня, 13; код ЄДРПОУ 31512880) вважати недійсними.

КРОВОНОСНІ СУДИНИ ТА ПУХЛИНА

Чи можливо продовжити життя онкологічно хворим? Ос-тання випробування показують: 90% всіх видів онкологічних захворювань пов'язано з ангиогенезом — ростом кровнонос-них судин, що живлять клітини та тканини людського організ-му. У випадку раку саме він сприяє розвитку захворювання. Якщо блокувати цей процес, то пухлина втрачає «джерело живлення», припиняє ріст та в решті решт неминуче гине.
Саме за таким принципом «працює» **НЕОВАСТАТ** — инги-бітор ангиогенеза, який випускається канадською фірмою Atrium Biotechnologies Inc. Про його високу ефективність свідчать результати клінічних випробувань, які були проведе-ні в 29 країнах, включаючи США, Канаду, Ізраїль, Германію, Японію. Препарат вдало пройшов апробацію у Російському онкологічному науковому центрі ім. М. М. Блохіна.
В першу чергу НЕОВАСТАТ використовується для лікуван-ня злоякісних пухлин. Позитивний результат спостерігається також у тих хворих, яким не допомогли хіміо-, імуно- й про-менева терапія. А використання НЕОВАСТАТА з хіміопрепа-ратами дозволяє значно підвищити ефективність лікування та знизити кількість ускладнень. З метою зниження загрози рецидиву, НЕОВАСТАТ використовується після хірургічних втручань.
Реєстраційне свід. № UA/1874/01/01
Ліц. серія АБ № 116758 від 01.12.2004
Одержати додаткову інформацію та записатися на консультацію до спеціаліста Ви можете за телефонами:
8 (044) 254-01-38
8 (044) 253-64-61
8 (044) 254-01-28
8 (044) 280-39-14
8 (044) 254-05-55.
e-mail: klf@vofarmacia.kiev.ua
www.vofarmacia.kiev.ua

Зверніть увагу на нову Газель

Природа бізнесу – надійність, оптимальність, економіяність. Автомобіль з такими параметрами ми створювали та вдосконалювали протягом десятиріч. Ваша головна мета – бізнес. Ви робите бізнес – ми допомагаємо. В природі немає досконалості. Досконалість роблять люди.

Газель – досконалий автомобіль для бізнесу.

Нова Газель Євро-2

★ Найнижча вартість експлуатації – від 38 коп. за 1 км пробігу.

Термін гарантії збільшено в 2 рази : 2 роки або 50 000 км.

- * вартість володіння та експлуатації розраховано виходячи з наступних показників:
- враховувався строк експлуатації 3 роки з пробігом 150 тис. км. автомобіля з встановленим ГБО;
  - різниця між вартістю покупки нового автомобіля та подальшого його продажу ;
  - витрати на ТО за поточними цінами та витрати на можливий поточний ремонт;
  - вартість пального виходячи з: витрати пального у міському циклі 13,5л на 100 км, вартість пального (газ) за 1л – 1,7 грн.
- ** ціна станом на 7.03.07р. на ГАЗ-3302-414 (Євро-2)

Гарантія Сервіс

Газоболонне обладнання Автозапчастини

Лізинг* Кредит*

Страховання*

Будь ласка, телефонуйте

8 800 50 020 50

контакти «АІС» у Вашому місті; умови придбання та страхування; ціни; акції; скарги та пропозиції безкоштовно в межах України зі стаціонарних телефонів

www.gais.com.ua

* послуги надаються установами, що мають відповідні ліцензії

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б): 1) 01.03.2007 р. по справі № 15/106-б Товариство з обмеженою відпові-дальністю «Кормкод» (м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, 100/2, код ЄДРПОУ 32525397), 2) 06.03.2007 р. по справі № 15/112-б Приватне підприємство «Юридична справа» (м. Київ, вул. Рейтарська, 35-а, код ЄДРПОУ 32735791), 3) 06.03.2007р. по справі № 15/114-б Приватне підприємство «Інтермісія-Ін-вест» (м. Київ, вул. Жилианська, 110, кв. 12, код ЄДРПОУ 32162562), 4) 12.03.2007р. по справі № 15/133-б Приватне підприємство «Енергоімплекс» (м. Київ, вул. Рейтарська, 35-а, код ЄДРПОУ 30552586), 5) 12.03.2007р. по справі № 15/134-б Товариство з обмеженою відповідальністю «Алкон» (м. Ки-їв, пров. Десятинний, 7-А, код ЄДРПОУ 24099256) визнано банкрутом та від-крито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрутів призначено Кіцула С. Б., ліцензія серії АВ №081007 від 26.04.2006 р., 02097, м. Київ, вул. Лісківська, 28, кв. 15, тел. моб.: 8 (067) 295-08-03.

Господарським судом Кіровоградської області (25022, м. Кіро-воград, вул. Луначарського, 29) порушена справу №11/5 про банкрутство селянського (фермерського) господарства «Валюх» (код ЄДРПОУ 32062969, 27545, Кіровоградська область, Світло-водський район, с. Захарівка, вул. Гагаріна, 12, р/р №260095852 в Кіровоградській обласній дирекції «Раффайзен Банк Аваль», МФО 323538).

Розпорядником майна призначений Заяц Анатолій Іванович (ліцензія АВ №176281 від 19.10.2005 р., 27500, Кіровоградська область, м. Світловодськ, пров. Нагірний, 3, кв. 125).
Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Автономної Республіки Крим (95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) по спра-ві № 2-4/13822-2006 від 15.02.2007 р., Товариство з обмеженою відповідальністю «Крим Агро Трест» (АР Крим, Красногвардійський район, смт. Красногвардійське, вул. Дзержинського, 22, код 31887966, р/р 260020130645 в Алуштинському відділенні ЗАТ «БАНК НРБ», МФО 320627) визнано банкрутом та відкрита ліквіда-ційна процедура.

Постановою від 15.02.2007 ліквідатором Товариства з обмеженою відповідальністю «Крим Агро Трест» призначено арбітражного керу-ючого Гусара І. О. (Ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, Київ, а/с 29.

Постановою Господарського суду Харківської області від 06.03.2007 р. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі № Б-48/22-07 Приватне підприємство «А. С. А.» (м. Харків, вул. Новгородська, б. 3, код 32951120, р/р 26009000032142 в АКБ «Факторіал-Банк» м. Харків, МФО 351715), визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором боржника призначено голову ліквідаційної ко-місії Антоненко Сергія Олександровича.
Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення за адресою: м. Харків, вул. Культури, буд. 20, кв. 13.

5 червня 2007 р. о 12.00 год. відбудуться чергові збори акціонерів ЗАТ «Інститут Харківський Промтранспроєкт»
За адресою: м. Харків, вул. Тобольська, 42.
Реєстрація акціонерів з 10.00 до11.45.

Порядок денний:

- Звіт Правління товариства за 2006 рік.
- Звіт Спостережної ради товариства за 2006 рік.
- Звіт Ревізійної комісії за 2006 рік.
- Затвердження балансу та результатів фінансово-госпо-дарської діяльності за 2006 рік.
- Розподіл прибутку за 2006 рік, визначення терміну і по-рядку виплати дивідендів.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів, додатково - доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Правління.

